ПАГОНЯ

РЭГІЯНАЛЬНЫ АГЛЯД: ГОРАДНЯ-ВІЛЬНЯ-БЕЛАСТОК *ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.*

№ 9(65) *1-7 КРАСАВІКА 1994 г.* *КОШТ 150 руб.*

З.ПАЗЬНЯК: *"Абвінавачваньні «Народнай газеты» надуманыя й фальшывыя"*

СКУПЫ ПЛОЦІЦЬ ДВОЙЧЫ. *Як улады вырашылі хутчэй забясьпечыць горад вадой.*

ЯК ДАЕХАЦЬ ДА ВІЛЬНІ. *Інтэрв'ю з беларускім консулам у Літоўскай Рэспубліцы.*

ПРАГРАМА ТЭЛЕБАЧАНЬНЯ НА ТЫДЗЕНЬ: *Менск – Варшава – Масква.*

Памяць пра БНР жыве!

25 сакавіка ў памяшканьні Гарадзенскага лялечнага тэатра адбылася сьвяточная вечарына, прысьвечаная 76-ай гадавіне з дня абвяшчэньня Беларускай Народнай Рэспублікі. Адкрыў сьвята хор "Бацькаўшчына" (былы хор "Паходня"), які выканаў некалькі рэлігійных твораў. Затым выступіў вядомы на Гарадзеншчыне краязнаўца А.Белакоз. Ён расказаў прысутным, як з аднадумцамі-сябрамі сьвяткаваў угодкі БНР у гады, калі гэта было небясьпечна, і выказаў спадзяваньне, што прыйдзе час, калі гэты дзень будзе адзначацца ў кожнай беларускай сям'і нароўні з Вялікднём і Калядамі. Але не трэба браць прыклад з камуністаў, сказаў ён, для якіх, напрыклад, 7 лістапада быў чарговым выпадкам, каб напіцца. Далей студэнты факультэта беларускай філялёгіі й культуры Гарадзенскага дзяржаўнага унівэрсітэта прачыталі ўрыўкі з твораў Купалы й Караткевіча. Потым новы першы прарэктар ГрДУ спадар Краўцэвіч зачытаў тэкст "З-яй Устаўной Граматы Рады Беларускай Народнай Рэспублікі" і сказаў некалькі слоў пра значнасьць адзначаемай даты. Парадаваў сваім выступам тых, хто прыйшоў на вечарыну, ансамбль народнай песьні "Гасьцінец". А адзін з яго ўдзельнікаў нагадаў прысутным, што 25 сакавіка спаўняецца таксама два гады з дня аднаўленьня выхаду газэты "Пагоня" й выканаў для калектыву рэдакцыі песьню "Аксамітны летні вечар".

Павіншаваць беларусаў са сьвятам прыйшоў у гэты дзень харавы гурт польскага ансамбля "Лехіці", да яго далучыўся й старшыня Саюзу палякаў Беларусі Т.Гавін. Песьні-весялухі й прыпеўкі прагучалі ў выкананьні ансамбля "Туды". Затым на сцэну выйшаў загадчык кафэдры беларускай гісторыі й культуры ГрДУ А.Пяткевіч. Ён яшчэ раз нагадаў аб неабходнасьці ўсьвядоміць вялікую ролю адзначаемай даты ў фарміраваньні нацыянальнай самасьвядомасьці беларусаў, у тым, каб яны нарэшце пачалі адчуваць сябе гаспадарамі на сваёй зямлі. У канцы вечарыны прысутныя стоячы прасьпявалі нацыянальны гімн "Магутны Божа".

Дарэчы, матэрыяльную падтрымку ў арганізацыі гэтага мерапрыемства аказаў культурна-асьветніцкі Фонд "Бацькаўшчына".

А.ДУК.

Шаноўны спадар рэдактар!

З далёкай Аўстраліі я шчыра Вас й усіх сумленных беларусаў вітаю з 76-ымі Ўгодкамі гістарычнага Абвяшчэньня Незалежнасьці Беларускай Народнай Рэспублікі Актам 25-га Сакавіка 1918 года й зычу Вам посьпехаў у жыцьці й працы па замацаваньню аднаўленай незалежнасьці Рэспублікі Беларусь!

У мяне ёсьць пагаворка, што "няма нічога даражэйшага ў жыцьці, як асабістая й нацыянальна-дзяржаўная свабода - і няма нічога болей ганаровага, як змаганьне за сваё вызваленьне", і мы павінны нізка схіліць свае галовы перад Сьвятой Памяцьцю тых мільёнаў беларусаў - гэрояў, якія загінулі ў сталінскіх і гітлераўскіх турмах за тое, каб жыла Беларусь!

ВЕЧНАЯ СЛАВА ЗМАГАРАМ ЗА СВАБОДУ!!! НЯХАЙ ЖЫВЕ ВОЛЬНАЯ Й НЕЗАЛЕЖНАЯ БЕЛАРУСЬ!!!

З пашанай да ўсіх Вас

Алесь Алехнік, генэральны сакратар BELARUSIAN ASSOCIATION OF AUSTRALIA.

СЬВЯТА АДБЫЛОСЯ

Напярэдадні 76-ых угодкаў БНР у Доме культуры у Наваградку, была наладжана вечарына, прысьвечаная гэтай даце. Сьвяткаваньне стала магчымым, дзякуючы мясцовым суполкам БНФ, Згуртаваньня беларусаў сьвету "Бацькаўшчына", Наваградзкаму аддзяленьню Саюза палякаў Беларусі. Пасьля ўрачыстай часткі быў канцэрт мастацкіх калектываў горада. Ніхто з прадстаўнікоў гарадзкіх улад на вечарыну не прыйшоў, затое прысутнічаў на ёй шэф Наваградзкага КДБ.

(Аф).

Чакалі Ўнучку - прыехала Сямдзянава

Нягледзячы на тое, што наваградзкія раённыя ўлады спрабавалі перашкодзіць таму, каб народны дэпутат РБ, член апазыцыі БНФ у Вярхоўным Савеце Г.Сямдзянава сустрэлася з прадстаўнікамі грамадзкасьці мястэчка Любча й вёскі Ягневічы, сустрэча адбылася. Яна расказала аб сацыяльна-эканамічным і палітычным становішчы ў рэспубліцы, паведаміла таксама аб планах Народнага Фронта на пэрспэктыву. Прысутныя былі вельмі задаволеныя тым, што Г.Сямдзянава сустрэлася з імі; хаця й абіралася ад Наваградку, і абураліся тым, што дэпутат РБ Унучка, які быў абраны ў парлямант ад выбарчай акругі, у якую ўваходзілі вышэйназваныя населеныя пункты, па сёньняшні дзень гэтага не зрабіў.

(Аф).

19 сакавіка ў Наваградку адбыўся ўстаноўчы сход гарадзкой арганізацыі БНФ "Адраджэньне"

Удзел у сходзе прынялі прадстаўнікі трох суполак горада. З уступным словам выступіў каардынатар Управы БНФ па Гарадзеншчыне С.Сіўчык, старшыня раённай Рады ТБМ В.Стома й старшыня аднае суполкі Наваградка М.Шчэмер.

Па выніках сходу вызначана гарадзкая Рада, старшынёй якой абраны А.Афанасік, намесьнікамі - М.Шчэмер і Г.Таулуй, скарбнікам - С.Локшына.

Таксама было вырашана аб'яднаць суполкі Партыі БНФ, якія створаны на тэрыторыі горада ў Наваградзкую гарадзкую арганізацыю Партыі БНФ і абраць Раду гэтай арганізацыі ў складзе Рады БНФ "Адраджэньне". Былі распрацаваны неабходныя дакумэнты дзеля рэгістрацыі, якія хутка будуць накіраваныя ў Наваградзкі гарвыканкам.

М.МАІСЕЕНКА.

Гарадзенскіх ветэранаў аб'ядная любоў да Бацькаўшчыны

Вестыбюль факультэта беларускай філялёгіі й культуры Гарадзенскага дзяржаўнага унівэрсітэту віраваў ад галасоў прысутных. Немаладыя ўжо людзі падыходзілі й падыходзілі. Ля стала, дзе рэгістраваліся дэлегаты на Гарадзенскую гарадзкую канфэрэнцыю па стварэньню ў Горадні альтэрнатыўнай ветэранскай арганізацыі, было найбольш людна. У гэтым натоўпе мне сустракаюцца знаёмыя. Вось падыйшоў да стала рэгістрацыі спадар Міхась Амелішка.

- Спадар Міхась, што прывяло Вас сёньня сюды?

- Калі ўпершыню пачуў, што ў Горадні ствараецца новая вэтэранская арганізацыя, якая мае на мэце абараняць беларушчыну, адразу ж далучыўся да аргкамітэту. І вось як вынік - сёньня ствараецца новая вэтэранская арганізацыя Горадні. Гэта добра, бо тых, хто сёньня тут сабраліся не дзеля прывілеяў, а каб змагацца за дэмакратычную, незалежную Беларусь, аб'ядноўвае любоў да Бацькаўшчыны.

Апанас Цыхун, заслужаны настаўнік:"Асабіста я прыйшоў на гэты сход дзеля таго, што на ім будуць аб'ядноўвацца патрыёты, якія, нягледзячы на свой узрост, жадаюць дапамагчы любай Беларусі. Мы будзем змагацца супраць тых, хто бэсьціць Бацькаўшчыну. Найперш гэта тычыцца існуючай да гэтага вэтэранскай арганізацыі, якая акрамя чырвонага штандара й сусьветнай рэвалюцыі нічога не жадае бачыць".

Непадалёк прызыдыума сабраўся гурт. Тут рэяводзіць спадар Талерчык. Ён распавядае прысутным пра эканамічнае становішча ў рэспубліцы. Кажа, што сюды найперш трэба накіроўваць высілкі вэтэранам, бо сёньня - гэта самае балючае месца ў арганізме дзяржавы.

Распачынаецца паседжаньне й рэяводца абвяшчае, што на канфэрэнцыю зарэгістравалася звыш пяцідзесяці чалавек.

Уступнае слова бярэ спадар Мікола Мельнікаў. Ён расказвае пра мэты й задачы арганізацыі. Затым слова бярэ завадатар справы Вікэнцій Жук. Спадар Жук даводзіць прысутным зьмест Статуту. Пасьля некаторых, дарэчы, слушных прапаноў, апошні прымаецца. Дэлегаты абіраюць Раду, рэвізійную камісію, прымаюць палітычную заяву. Напрыканцы было вырашана, што складкі арганізацыі будуць дабраахвотнымі. таксама вырашана, што з цягам часу арганізацыя будзе мець свой рахунак у банку й пячатку. Прынята й назва новай вэтэранскай арганізацыі ў Горадні - яна будзе звацца Беларускае згуртаваньне вэтэранаў. Старшынёй Рады абраны спадар М.Мельнікаў.

Г.АСТРОЎСКІ.

ВІЗЫТ МІНІСТРА АБУДЗІЎ ПАДНАЧАЛЕНЫХ

Знаходжаньне міністра ўнутраных спраў У.Данько ў Горадні прычыніла, напэўна, больш за ўсё непрыемнасьцяў бабулькам, якія гандлююць цыгарэтамі, бо менавіта ў гэты час у горадзе актывізавалі сваю дзейнасьць міліцыянты патрульна-паставой службы. Яны штодзённа й па некалькі разоў наведваліся на торжышчы й перашкаджалі гандлярам займацца справай: адных проста папярэджвалі, што прадаваць тытунёвыя вырабы без адпаведнага дазволу, забаронена, у другіх канфіскоўвалі тавар на месцы, а тым, хто выказваў абурэньне, прапаноўвалі прайсьці "у аддзяленьне".

А.Г.

Чым хутчэй будуць новыя выбары, тым меньш працы будзе будучым парламентарыям

Зварот да дэпутатаў

Спадары дэпутаты Вярхоўнага Савету Рэспублікі Беларусь! Ваш дэпутацкі корпус на першых ступенях сваёй дзейнасьці зрабіў нямала добрых спраў. Ён абвесьціў незалежнасьць Рэспублікі Беларусь, правільна вызначыў галоўныя напрамкі яе разьвіцьця, устанавіў гістарычную сымболіку краіны, прыняў справядлівы закон аб мовах і некаторыя іншыя акты. Гэтыя рашэньні Вярхоўнага Савету, кіруемага старшынёй С.Шушкевічам, чырвонымі літарамі будуць занесены ў гісторыю нашага Краю. Праз гады й тысячагоддзі гэта не будзе забыта ўдзячным беларускім народам. Але, на жаль, зрабіць больш цяперашняму складу Вярхоўнага Савету не было суджана. У яго працы наступіў спад. Станоўчая праца дэпутацкага корпусу пайшла па нахільнай плошчы. Выразны вадападзел паміж былым і будучай працай Вярхоўнага Савета быў пакладзены пры абмеркаваньні на сэсіі пытаньня аб рэфэрэндуме па датэрміноваму правядзеньню выбараў у Вярхоўны Савет Рэспублікі.

Спадары дэпутаты! Многія з вас, у тым ліку й дэпутаты з юрыдычнай адукацыяй, як гэта відаць з іх прамоў, і на гэты дзень не ўсьвядомілі свайго ўчынка, прагаласаваўшы за "Юрыдычна абаснаваны" дэпутатам Булахавым "законны", а на самой справе бязпрэцэдэнтны ў сусьветнай практыцы выпадак - недавер сваім выбаршчыкам, г.зн. народу ў яго законным, калі не сказаць прыродным, права на рэфэрэндум па датэрміноваму правядзеньню выбараў у Вярхоўны Савет Рэспублікі. Праўда, зрабіўшы гэты крок, ёсьць магчымасьць задавальняцца тым, што пройдуць гады, на палітычную арэну прыйдуць новыя пака-

(Заканчэньне на 2-й стар.)

ПОДЛЫЯ МЭТАДЫ, ПОДЛАЯ ПАЛІТЫКА

Выступ З.Пазьняка ў Вярхоўным Савеце 17 сакавіка 1994 года

Спадары дэпутаты!

"Народнай газэце" удаўся цяжкі экспэрымэнт - сумяшчэньне палярных, часам узаемавыключаючых матэрыялаў, падыходаў, сьветапоглядаў і аб'яднаньне іх на аснове дэмакратычнай пазыцыі газэты, здаровага сэнсу й аб'ектыўнасьці. Так, гэта не камуністычная, а менавіта дэмакратычная газэта сапраўды парлямэнцкага плюралізму, якая дае магчымасьць друкавацца дэпутатам розных фракцыяў. Каб на практыцы рэальна ажыцьцяўляць прынцыпы плюралізму, патрэбен менавіта дэмакратычны падыход. Не бывае камуністычнага плюралізму, камуністычнай дэмакратыі ці камуністычнага пэрыядычнага друку, які б паважаў сваіх контрапанэнтаў. Атака на "Народную газэту" зыходзіць менавіта ад камуністычных дэпутатаў, абумоўленая іхняй палітычнай аднабакасьцю й нецярпімасьцю ідэалёгіі.

Тым часам магчымасьць пісаць і друкавацца ў "Народнай газэце" ёсьць ва ўсіх. Мне прыходзілася там чытаць матэрыялы нашых камуністычных "сачыніцеляў". Так бы мовіць, "и говорят, как пишут". Ну дык і пішыце, "товарищи", тварыце, навошта ж з-за свайго творчага бясьсільля "крэслы ламаць".

Аднак, справа, відавочна, не толькі ў камуністычнай псыхалёгіі. "Народная газэта" не задавальняе шмат каго: і расейскія спэцслужбы, і карупцыянэраў, і шавіністаў, і, вядома ж, каляўрадавыя структуры гэтых спэцслужбаў. Спадар Данілаў патрабуе помсты спадару Сярэдзічу рукамі дэпутатаў большасьці Вярхоўнага Савету. Паспрачаліся, бачыце, на курорце пра спадара Шушкевіча. Няма ўжо больш пра што спрачацца, панове.

Абвінавачаньні "Народнай газэты" надуманыя й фальшывыя. У рэальнасьці ж гэтыя абвінавачаньні ёсьць адлюстраваньне камуністычнай палітыкі "паўзучага" пераразьмеркаваньня ўлады той групай намэнклятуры, якая арыентаваная на расейскія імпэрскія й карумпаваныя колы, што падрыхтоўваюць інкарпарацыю Беларусі ў Расею. Усялякую крытыку такой палітыкі й яе спраўцаў тут жа выстаўляюць як "варожасьць да рускага народа", як "антырускія насрої" і г.д. Варожасьці да гэтага народа на старонках "Народнай газэты" я не знайшоў, хаця ў рэальнасьці паводзіны часткі рускага грамадзтва й асабліва яго асобных прадстаўнікоў цалкам заслугоўваюць на "антырускія настрої". Аднак справа не ў тым. Справа ў больш важным - у імпэрскай падступнай палітыцы гэтай дзяржавы ў дачыненьні да сваіх суседзяў, якую дэкляруюць і праводзяць шавіністычныя колы Расеі.

Гістэрычная ненатуральная й нават неадэкватная рэакцыя на мой артыкул "О русском империализме и его опасности", падрыхтаваны для саўмінаўскай "Советской Белоруссии" і надрукаваны ў "Народнай газэце", тлумачыцца псыхалягічным вынікам раптоўнага зьдзіраньня маскі з фальшывай позы, за якой маскіраваліся расейскія дзяржаўныя імпэрыялісты ўсіх масьцяў і іхняя пятая калёна на Беларусі. Да гонару расейскай думкі там хоць слабенькая крытыка гэтай шавіністычнай эпідэміі, але ўсё ж пачынае гучаць. Спадарыня В.Васільева, напрыклад, піша ў шостым нумары расейскага дэмакратычнага часопіса "Новое время":"на заседании президиума Совета Министров Андрей Козырев предложил оказать финансовую помощь русским общинам в ближнем зарубежье, с тем, чтобы их представители со временем смогли занять командные посты в экономике бывших союзных республик."

Такім чынам расейская "пятая калёна" ў краінах СНД - гэта не абстракцыя, не мэтафара, не эўфарызм, а канкрэтная палітыка й рэальная зьява. Дарэчы, на Беларусі заняцце камандных пасад у эканоміцы клеўрэтамі структураў Саўміна й расейскай рэзыдэнтуры, што дзейнічае тут нахабна й амаль адкрыта.

Далей спадарыня Васільева піша:"министр Козырев, недавно начавший осваивать поприще "патриота", высказался гораздо более радикально, чем господин Жириновский, уже получивший ярлык "фашиста"."

Дактрына Козырава-Жырыноўскага й іншых спадароў з цяперашняга расейскага кіраўніцтва гэтак жа як і дактрына Гітлеры грунтуецца на этнічным шавінізме, на сьцьвярджэньні "жыцьцёвых інтарэсаў" Расеі ў дзяржавах Балтыі й СНД і на абароне правоў "русскоязычных" у гэтых краінах. Гэта ёсьць клясічная імпэрская праява фашызму. З фашызмам трэба змагацца.

Сіндром жырыноўшчыны, імпэрскага шавінізму захліствае расейскае палітычнае кіраўніцтва. Галасоў здаровага сэнсу амаль не чуваць. У Расеі няма дэмакратычнай апазыцыі. Апазыцыя там - чырвона-карычневая. А гэта значыць, што Расея не мае дэмакратычнай пэрспэктывы. У лепшым выпадку там гарантаваная дыктатура ці таталітарны рэжым, у горшым - грамадзянская вайна. На гэтай высьнове зыходзяцца дасьледчыкі цяперашняй Расеі.

Руская інтэлігенцыя, рускае грамадзтва ганебна маўчыць. Сумленьне Расеі стала бараніць, як ні дзіўна, пакуль адна спадарыня Валерыя Навадворская. "Когда президент России, - піша яна ў "Известиях" (4.03.94г.) - обращается к президенту Латвии с заявлением о том, что бесправие там русскоязычных очень трогает и беспокоит не только его, но и весь наш народ, слушать это стыдно... Потому, что это ложь насчёт нарушения прав. Нормальным людям там давно дали права... Что же произошло с Андреем Козыревым, Сергеем Шахраем, Владимиром Шумейко? (Ці дадам ад сябе, з Міхаілам Палтаранінам, што адкрыў "лягерны іврыт"). Да то же, что с персонажами пьесы Ионеско "Носороги"... Страх потерять жизнь и власть движет тем, кто переходит на сторону носорогов... Мы сделаем то, что не смогли сделать из позиции врага, потрясая ядерной дубиной: уничтожим Запад изнутри, навязав ему то, что пока является единственным продуктом нашего экспорта, то есть своё хамство, свой беспредел, своё невежество, своё перманентное насилие... Что мы ещё умеем, кроме того, чтобы рвать на части заживо, как Грузию, как Молдову, как Таджикистан?" Так пішуць рускія людзі, ў якіх баліць душа за Расею.

Я думаю, чаму б "цьвёрдым" дэпутатам гэтага Вярхоўнага Савета, што так клапоцяцца тут пра Расею, не прад'явіць свой іск не "Народнай газэце", а "Известиям", "Новому времени", ці тэлестудыі "Астанкіна". Тым больш, што раней такія спробы "ничтоже сумняшеся" ужо былі.

Нармальныя людзі, шаноўныя спадары, дзе б яны не жылі, у Расеі ці ў Беларусі, не будуць падтрымліваць імпэрскую палітыку, фашысцкія й камуністычныя пагрозы. У "Народнай газэце" гэта, дзякуй Богу, разумеюць, і больш чым 600 тысяч грамадзянаў Беларусі яе выпісваюць і падтрымліваюць. І антырускія настрої тут ні пры чым. Добра, каб гэта зразумелі й у гэтым зале. Тыя, вядома, хто здольны нешта разумець.

Дзякуй за ўвагу.

Чым хутчэй будуць новыя выбары, тым меньш працы будзе будучым парлямэнтарыям

(Пачатак на 1-й стар.)

леньні, а гэтае рашэньне зойме прыемнае месца ў юрыдычнай літаратуры па пераліку антыдэмакратычных прыёмаў.

Няўжо нават на ўзроўні паўсядзённага грамадзкага ўсьведамленьня, г.зн. на ўзроўні правільнага чалавечага розуму, было не зразумела, што нават дыктатарскія рэжымы пры вырашэньні сваіх задач заўсёды спасылаліся на думку народа? А вы, спадары дэпутаты, супрацьпаставілі яму сваё "я". Цяпер кожнаму з вас трэба падумаць: ці можа ён, маючы пачуцьцё асабістай годнасьці ня толькі як дэпутат, але, перш за усё, як чалавек, грамадзянін Рэспублікі, выступаць ад імя выбаршчыкаў, народа, думку якога ён праігнараваў? Больш таго, трэба падумаць і над тым, як узгадняецца яго ўчынак з яго назвай - народны дэпутат. Толькі гэтым рашэньнем, не гаворачы аб іншых фактах, дэпутаты самі зрабілі Вярхоўны Савет нелегітымным органам. З створанага становішча ёсьць толькі адно выйсьце - датэрміновыя выбары ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь. Гэта агульнавядомая ісьціна. Не разумець яе можа толькі чалавек, які неадэкватна адлюстроўвае складаную сытуацыю. Але гэта толькі адзін бок дадзенай праблемы. Нагадаю й другі яе бок. Пры абмеркаваньні пытаньня аб рэфэрэндуме вы прынялі палітычную заяву аб правядзеньні датэрміновых выбараў у Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь у сакавіку 1994 года. Ужо бязспрэчна можна адказаць, што яна будзе ня выканана. Як жа так? Гэта ж палітычная заява, а не пустая размова пьянага дзядькі каля плота. Гэта ж заява вышэйшага заканадаўчага воргана краіны. А на справе: адно гаворым (вырашаем), другое - робім, а трэцяе (можна падумаць) - трымаем у памяці. Што, няпраўда? Пры гэтым, спадары дэпутаты, гэта не адзіны выпадак. Калі памятаеце, то восеньню 1992 года вы зрабілі палітычную заяву аб тым, што да канца 1993 года будзе прынятая новая канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. Дзе ж яна? Яе няма! Гэта ў той час, калі многія краіны СНД ужо ўрачыста адзначалі гадавіны прыняцьця сваіх канстытуцый.

Спадары дэпутаты! Сярод вас ёсьць адукаваныя, таленавітыя й разумныя людзі. Даручыце, калі ласка, ім даць:

1) юрыдычную адзнаку (паўтараю - адзнаку) зьявам, якія датычаць невыкананьня Вярхоўным Саветам сваіх жа вышэй пералічаных палітычных заяў. Хай яны вам скажуць, як такія ўчынкі называюцца ў сусьветнай практыцы й які павінен быць вынік пры іх невыкананьні;

2) палітычную адзнаку дзеяньням Вярхоўнага Савета па гэтых жа праблемах;

3) маральную адзнаку дэпутацкаму корпусу, які стаў на гэты шлях.

Калі такая інфармацыя вам будзе дакладзена, кожны з вас, гінэтычна непадвергнуты ідэялягізацыі, зразумее аб'ектыўную неабходнасьць правесьці датэрміновыя выбары ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь.

Неабходнасьць датэрміновых выбараў зьвязана і з многімі іншымі рэальна існуючымі фактарамі. Па-першае, цяперашні склад Вярхоўнага Савета выбіраўся ў зусім іншых сацыяльна-эканамічных умовах і быў разьлічаны для зусім іншых мэтаў - два разы ў год галасаваць "за". Умовы зьмяніліся. Яны павінны нарадзіць і новы вынік - новыя выбары. У гэтым меркаваньні нічога новага няма. Гэта вядома кожнаму адукаванаму чалавеку тэзіс марксысцкай матэрыялістычнай дыялектыкі парных катэгорый: умовы й вынікі (прычины и следствия). Гэты вынік павінны падтрымаць у Вярхоўным Савеце камуністы і ім спачуваючыя дэпутаты, калі яны ня ставяць асабіста карысных мэтаў. Па-другое, цяперашні дэпутацкі склад загадзя быў прадвызначаны існуючымі ў той час сацыяльнымі структурамі. Датэрміновыя выбары ліквідуюць гэтую несправядлівасьць. Па-трэцяе, многія з цяперашніх дэпутатаў былі безальтэрнатыўнымі кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета па той або іншай выбарчай акрузе. Маральны бок гэтай праблемы патрабуе правядзеньня, і як мага хутчэй, датэрміновых выбараў у заканатворчы орган краіны. Па-чацьвёртае, многія з ліку дэпутатаў наогул не выбіраліся народам па акругах, а былі накіраваны існуючымі сацыяльнымі структурамі (абраны імі) ў Вярхоўны Савет у якасьці дэпутатаў (пры выступленьні некаторыя з іх самі называюць сябе народнымі). У гэтым выпадку гавораць: сам Бог наказаў выправіць гэтае антыдэмакратычнае непаразуменьне. Справядліва перавырашыць гэтую задачу можна толькі пры наяўнасьці новага дэмакратычнага закона аб выбарах і датэрміновым іх правядзеньні. Па-пятае, узрост некаторых дэпутатаў, як гэта відаць з экранаў тэлевізараў (адны чытаюць газэты, другія аб чымсьці размаўляюць, трэція бязініцыятыўна сядзяць і г.д.) фізыялягічна перашкаджае ім актыўна займацца заканатворчай дзейнасьцю. Гэтыя ўзрасныя асаблівасьці чалавека будуць улічаны самімі выбаршчыкамі ў час правядзеньня датэрміновых выбараў у Вярхоўны Савет краіны. Вышэй пералічаныя факты й зьявы, якія маюць месца ў нашым грамадзкім жыцьці, сьведчаць аб безальтэрнатыўнасьці датэрміновых выбараў у Вярхоўны Савет. Гэтая ідэя пацьвярджаецца й тым, што некаторыя "народныя" дэпутаты ня толькі ня могуць, але й ня хочуць разумець самых простых, элементарных ісьцін. Напрыклад, што рускае слова "совет" у перакладзе на беларускую мову азначае "рада". Гэта прамое ігнараваньне мовы, а значыць, і культуры таго народа, ад імя якога яны выступаюць. Аб чым тут яшчэ магчыма гаворка? Тут так усё зразумела: датэрміновыя выбары!

Спадары дэпутаты! Неабходнасьць датэрміновых выбараў можна пацьвердзіць і прынятымі рашэньнямі на цяперашняй сэсіі Вярхоўнага Савета. Месяц "працы". А што дала гэта "праца" народу? А колькі млн. рублёў каштуе кожны дзень гэтай "працы"? Тое самае можна сказаць і пра некаторыя папярэднія сэсіі й прынятыя на іх законы й пастанаўленьні. Адгэтуль і іх вынікі. Калі будзе абраны новы склад дэпутатаў (незалежна ад яго палітычнай структуры), то мы з вамі будзем сьведкамі таго, як ён будзе, з аднаго боку, перапрацоўваць, а то і адмяняць некаторыя з прынятых вамі актаў (напрыклад, пастанову аб забароне рэфэрэндуму), а з другога - будуць зьнятыя з парадку дня размовы па ўжо справядліва вырашаных пытаньнях (напрыклад, па пытаньню аб мовах). Так што чым раней будуць праведзены датэрміновыя выбары ў Вярхоўны Савет, тым менш будзе працы будучым парлямэнтарыям. Трэба ўсім дэпутатам праявіць грамадзянскую сьціпласьць: не трымацца за партфэль законатворцы, прыняць закон аб выбарах, прызначыць у красавіку дату іх правядзеньня й самараспусьціцца. Гэтым і будзе зьнята сацыяльная напружанасьць сярод нашага грамадзтва, а то ня дай Бог іншага.

Г.ЛУСТАЧ, кандыдат філязофскіх навук, дацэнт.

ГРАМАДЗТВА

СКУПЫ ПЛАЦІЦЬ ДВОЙЧЫ,

Або аб тым, як улады вырашылі хутчэй забясьпечыць горад вадой

"Но у города есть и своя система защиты - вода. Рак - это символ воды. Берегите воду, гродненцы, чистите подземные источники - хранители информации. Сейчас вода в городе, к сожалению, больная, она цветет, вырождается, пахнет гнилью - вспомните многострадальную Городничанку, которая была раньше судоходной рекой. И пока это продолжается, городу грозит медленное умирание - этому сопутствуют тёмные, разрушительные силы. Ведь именно через осквернение источников город Рака можно уничтожить. Поэтому прежде всего их нужно очистить, сохранить, восстановить - это будет самым лучшим залогом возрождения Гродно," - такія думкі выказаў вядомы астролаг Павел Глоба пры наведваньні нашага старажытнага горада. Не ўсе прадказаньні астролагаў спраўджваюцца, але тое, што, мякка кажучы, трэба больш удзяляць увагі водазабеспячэньню, - гэта бясспрэчна.

Самы першы ў Беларусі водазабор "Рачны" г.Горадні быў пабудаваны ў 1876 годзе на вуліцы Падольнай з магутнасьцю 8 мэтраў кубічных у суткі. Вада ў той час падавалася вёдрамі і казаць аб першым водазаборы неабходна ў мінулым часе, пакольку са студзеня гэтага года ён закрыты.

Сістэма водазабясьпячэньня горада зараз ажыцьцяўляецца з чатырох водазабораў агульнай праэктнай магутнасьцю ў 161 тысячу кубічных мэтраў у суткі. У склад трох падземных забораў вады ("Гожка", "Пышкі", "Чыхаўшчызна") уваходзяць 112 артсьвідравін. Чацьвёртаму, надземнаму (вада бярэцца з ракі Нёман), забору вады "Пагараны", неабходна ўдзяліць больш увагі.

Зьвернемся да дакумэнтаў-перапісак тых часоў.

Дзяржплан Саўміна БССР ад 08.08.1977 года, за N 12/3-1513:"Гродненский облисполком с целью удешевления строительства водазабора и улучшения обеспечения жителей г.Гродно питьевой водой в более короткие сроки внёс предложение о проектировании и строительстве речного водозабора стоимостью 2,9 млн.руб. взамен предложенного пятилетним планом водозабора "Восточный" (Азёры), стоимостью около 12 млн.рублей."

Такім чынам, аб'ектам для будаўніцтва, у той час, надземнага існочніка былі абраны "Пагараны", нягледзячы на папярэджваньні начальніка Беларускага санэпідупраўленьня Міністэрства аховы здароўя ад 12.07.1977г., за N 4-14/2795, З.Палівады:"...рассмотрев варианты перспективного водоснабжения г.Гродно считает осуществление реконструкции и расширение существующего речного забора невозможным, в связи с тем, что водозабор расположен в черте города, не имеет зоны санитарной охраны и постоянно подвергнут опасности загрязнения", тут жа на імя галоўнага інжынера Беларускага інстытута камунальнай гаспадаркі БССР Садоўскага Э.С., і галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Гарадзенскай вобласьці В.В.Васільева:"с гигиенической точки зрения наиболее целесообразным является проработка перспективного водоснабжения г.Гродно из подземного водозабора "Восточный"."

Але выгада на эканоміі грошай мясцовым чыноўнікам не дае пакою.

Намесьніку галоўнага інжынера Белкамунпраэкта В.Дзянісаву, дырэктар Беларускага навукова-дасьледчага санітарна-гігіенічнага інстытута А.Русяеў ад 24 кастрычніка 1977 года паведамляе:"...качество воды реки... (биологическая потребность в кислороде) выше г.Гродно превышает нормативное от 1,3 (данные 1970-75г.г.) до 2,1 раза 1976г., максимально до 3,6 раза...

В настоящее время качество воды в р.Неман выше г.Гродно не удовлетворяет требованиям... по величине БПК, а в отдельных случаях по содержанию железа и нефтепродуктов."

І зноў папярэджаньне:"...при планировании ...целесообразно ...ориентироваться на увеличение запасов подземных вод." Усё ж такі зьмяншэньне ў чатыры разы кошту будаўніцтва бярэ верх...

У 1985 годзе, рачны водазабор "Пагараны" пачаў падаваць ачышчаную пітную ваду. "Што гэта за вада?" - пацікавіўся я ва ўпраўленьні вадаправодна-камунальнай гаспадаркі гарвыканкама. Там кіраўніцтва аднеслася з паразуменьнем, праўда, прасілі не палохаць начальства, паколькі вада з вялікімі затратамі ачышчаецца й падаецца адпаведна з санітарнымі нормамі. Таньней было б "падняць" яе на паверхню, з ачышчэньнем толькі ад механічных прымясей з артсьвідравін.

Зьвернемся зноў да лічбаў, калі жалеза ўтрымлівалася 0,45 міліграм на літр, а аміяк зусім адсутнічаў у 1985 годзе ў рацэ, то 1993 год вызначыў утрыманьне жалеза 0,75 мгл/л, а аміяка - 0,37 мг. на літр. Утрыманьне нафтапрадуктаў узрасло ў 3 разы, нітратаў - з 0,99 да 3,18 мг/л.

Колі-індакс (мікробныя забруджваньні) ад 77 тыс. у 1985г. узьняўся да мільёна на літр у 1993 годзе.

Гэтыя забруджваньні вымушаюць больш дасканала ачышчаць яе кагулянтам, які цяпер закупляецца ў бліжнім замежжы (Расеі альбо Украіне) і каштуе не малых грошай. Тое, што была дапушчана памылка, зразумелі. Але як у народзе кажуць - скупы двойчы плаціць.

28 сьнежня 1990 года сэсія Гарадзенскага гарадзкога Савета народных дэпутатаў прыняла рашэньне аб унясеньні зьмяненьня ў праграму па ахове навакольнага асяроддзя г.Горадні на 1991-95г.г. і на тэрмін да 2000 года.

Праграма прадугледжвае "построить комплекс сетей и сооружений для стопроцентного обеспечения жителей г.Гродно водой для хозпитьевых нужд из подземных источников".

Дадаткова планавалася прабурыць артсьвідравіны, а ваду з "Пагаран" закальцаваць для прадпрыемстваў на тэхнічныя патрэбы.

Атрымліваецца парадокс. Насельніцтва ўжывае ваду з падземных крыніц, і ў той жа час - артэзіянская вада ідзе на тэхнічныя патрэбы: для прыгатаваньня раствораў заводамі зборнага жалезабэтона, панэльнага домабудаўніцтва, шклозавода. Меньш спажываюць яе аўтапаркі N 1 і N 2, завод такарных патронаў. Апошні, напрыклад, даведзены ліміт у 10 тысяч кубічных мэтраў у мінулым годзе перарасходваў у 4,6 разы. Таксама перарасходвалі ў 3-5 разоў і астатнія спажыўцы. Між тым, кошт аднаго кубічнага мэтра артэзіянскай вады на 1 студзеня склаў 1910 рублёў.

Для больш эканамічнага выкарыстаньня вады ў лютым 1993г. гарвыканкамам прымецца рашэньне N 61, дзе гаварыцца: "здымаецца плата ў памеры пяцікратовай тарыфнай стаўкі за 1 мэтр кубічны, памножаны на аб'ём перавышэньня ліміту". Пры выкананьні такога рашэньня толькі за перарасход заводамі панэльнага домабудаўніцтва, зборнага жалезабетона, шклозаводам трэба заплаціць адпаведна звыш 459 млн., 849 і 230 мільёнаў рублёў.

Праграмай па ахове навакольнага асяроддзя, запланаванае яе паэтапнае выкананьне. Мы сумесна з начальнікам планава-тэхнічнага аддзела УВКГ Ігарам Бірко налічылі невыкананых 12, часткова выкананых - 10 і толькі 3 артыкула - поўнасьцю.

Ліміты перарасходуюцца, праграма не выконваецца, а Гарадзенскі гарвыканкам сваім рашэньнем N 52 ад 21 студзеня бягучага года даводзіць новыя ліміты ўжываньня пітной вады на тэхнічныя патрэбы ў сувязі з несвоечасовым уводам вадаправода тэхнічнай вады, якія перавышаюць нават склаўшыеся ў 1993 годзе. А за перарасход бярэцца не ў 5-ці разовым памеры, а толькі больш на 25 працэнтаў.

Горад расьце. Вулічныя магістральныя сеткі трубаправодаў складаюць больш 220 км, унутрыкватэрныя й унутрыдваравыя - 152 км. На аднаго жыхара па норме ў суткі спажываньне складае 200 літраў, аналіз паказвае, што расходуецца амаль 330 літраў.

Аб памянёнай праграме аховы навакольнага асяроддзя г.Горадня ў вадаправодна-каналізацыйнай гаспадарцы добра памятаюць і часта да яе зьвяртаюцца. Толькі ў мінулым годзе чатыры разы (17.02, 11.06, 23:06 і 9.07) прышлося зьвярнуцца ў гарвыканкам і 25.05.93г. - у аблвыканкам па пытаньню выдзяленьня грашовых сродкаў. "...в связи з дефицитом бюджета в настоящее время положительно решать... не представляется возможным" - такім быў адказ з фінансавых аддзелаў. А горад ужо да гэтага ведае прарыў каналізацыйнага калектара, дзе толькі гераізм, у прамым сэнсе гэтага слова, дапамог уберагчы горад ад бяды.

Да перавода цалкам на падземныя крыніцы вады неабходна 76 новых артсьвідравін водазабораў "Гожка" і "Чыхаўшчызна" з станцыямі другога пад'ёма, энэргазабеспячэньне каторых будзе прывышаць кошт збудаваньняў.

Упраўленьне перад гарвыканкамам настойліва ставіць два пытаньні: "ажыцьцяўленьнем энэргазабесьпячэньня ўсёй прыгараднай зоны ніхто не займаецца", і "другая праблема выклікана адводам зямлі ў раёнах размяшчэньня пэрспэктыўных артсьвідравін водазабораў "Гожка" і "Чыхаўшчызна"... без узгадненьня... у зонах санітарнай аховы водазабора "Гожка" адведзена зямля для размяшчэньня садовага таварыства "Талака".

Амаль на кожнай сэсіі гарадзкога Савета аўтару гэтых радкоў прыходзілася ўдакладняць выкананьне праграмы. Дырэктарам жыльлёва-камунальнай гаспадаркі В.Шпакам паведамлялася, што ўсё ідзе па графіку, а на перадапошняй сэсіі, як гром сярод яснага неба прагучала: праграма зрываецца, і яе выкананьне стала немагчымым.

Ачышчаную ваду з ракі Нёман ужываюць амаль 35 працэнтаў жыхароў маладзёжных раёнаў занёманскай часткі горада, дзе вялікая колькасьць дзяцей. А іх арганізм яшчэ больш рэагуе на забруджваньні.

Мая прадвыбарчая праграма ў 1990 годзе супала з праграмай былога кандыдата ў дэпутаты ВС Рэспублікі Беларусь, намесьніка, а цяпер Міністра жыльлёва-камунальнай гаспадаркі Б.В.Батуры"полностью осуществить до 1995г. снабжение жителей г.Гродно питьевой водой из артезианских (подземных) источников."

Дэпутатам па 241-ай Нёманскай акрузе Барыс Васільевіч не стаў, аднак пасада Міністра абавязвае яго не кідаць слоў на вецер.

Мой артыкул прашу лічыць дэпутацкім запытам для разгляду ўзьнятага пытаньня на бліжэйшай сэсіі Гарадзенскага гарадзкога Савета народных дэпутатаў.

І.ПАЛУБОК,
дэпутат Гарадзенскага гарадзкога Савета.

Фатаграфаваў Б.МЕШЧАРАКОЎ.

БЕСПРАЦОЎНЫХ УСЁ БОЛЬШ

Летась у Гарадзенскі раённы цэнтр занятасьці насельніцтва зьвярнулася 885 чалавек, сярод іх 55% - жанчыны, 35% - моладзь, 16% - выпускнікі ВНУ й тэхнікумаў. Дапамогу па беспрацоўю атрымлівають 158 чалавек. Ня ўсе з тых, хто зьвярнуўся ў службу занятасьці, пажадалі ўладкоўвацца на іншае месца працы, таму 29 чалавекам часткова ці поўнасьцю спынена выплата дапамог.

Існуюць рэгіёны, дзе працэнт страціўшых працу вельмі вялікі. Напрыклад, в.Путрышкі, вялікая колькасьць жыхароў якой працавала ў горадзе.

З дапамогай цэнтра занятасьці 545 чалавек было ўладкавана на часовую ці пастаянную работу.

А.Г.

ЭКАНОМІКА

ХТО ПЕРАШКАДЖАЕ НЕМЦУ ПРАЦАВАЦЬ У БЕЛАРУСІ?

Нядаўна гарадзенскіх журналістаў запрасіў да сябе на прэс-канфэрэнцыю нямецкі бізнэсмэн Экхард Раабэ. Роўна год таму ён адчыніў у Горадні краму з харчовымі й прамысловымі таварамі, заключыўшы пры гэтым пагадненьне на арэнду памяшканьня з гархарчгандлем у будынку крамы па вуліцы Дзяржынскага,9.

Першае, аб чым ён даволі сумна аб'явіў журналістам, гэта тое, што заўтра скончыцца тэрмін дамовы, і яму даслалі паперы з гарвыканкама аб тым, каб ён вызваліў памяшканьне, а таксама кватэру, дзе жыве разам з сваёй жонкай. Дарэчы, за арэнду памяшканьня ён плаціў пяць мільёнаў у месяц, а за кватэру без тэлефона - трыста даляраў, таксама ў месяц.

Праўда, усё ж напачатку спадар Раабэ вырашыў апавядаць не аб самым дрэнным. За год працы ён нажыў у нашай краіне ня толькі страты, але й нейкі вопыт.

На яго думку, Беларусь - вельмі прыдатная краіна для замежных інвэстыцый, асабліва для немцаў. Краіна прывабліва сваім удалым геаграфічным становішчам, што ў значнай ступені спрые для адкрыцьця вялікага рынка былога СССР. Аднак закон "Аб замежных інвэстыцыях на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь" добры толькі на паперы, паколькі на практыцы ён не працуе. І перш за ўсё таму, што ўсякую перашкоду замежнаму капіталу чыняць мясцовыя органы ўлады.

У Законе запісана, што інвэстары маюць права на карыстаньне зямлёй, а таксама нерухомасьцю, аднак зрабіць на практыцы гэта немагчыма. Рэгістрацыя фірмаў вядзецца бюракратычнымі мэтадамі доўга й вельмі дорага каштуе. У іншых краінах такую паслугу атрымліваюць аўтаматычна й таньней.

Практычна немагчыма з-за бюракратычных перашкодаў распараджацца чыстым прыбыткам, узьнікае шмат праблемаў пры перавозе тавараў на мяжы, доўгі час замежныя спэцыялісты не атрымліваюць права на жыльле.

Аднак спадар Раабэ ўклаў ужо пэўны капітал і вельмі не хацеў бы заставацца ў стратным становішчы. Больш таго, ён плянуе адкрыць у горадзе новыя вытворчасьці па вырабу вакон, дзьвярэй з штучных матэрыялаў. Яго фірма ў Нямеччыне зьвязана з многімі іншымі фірмамі, і тыя таксама зацікаўлены пастаўляць у Беларусь новыя тэхналёгіі, невялікія прадпрыемствы па перапрацоўцы сельгаспрадукцыі й другасных сыравіне.

Фірма ўжо зараз супрацоўнічае з Гарадзенскім дзяржаўным унівэрсытэтам. Вядзецца навучаньне студэнтаў аднаго з факультэтаў новым міжнародна-эканамічным адносінам, у пэрспэктыве плянуецца іх практыка ў Нямеччыне.

Увогуле, спадару Раабэ прыкра глядзець на границы, калі ў такую краіну, як Беларусь, з Захаду вязуць толькі гарэлку або не зусім якасныя харчы. Ён лічыць, што ўсё гэта можна вырабляць на месцы.

Самае непрыемнае, што давялося перажыць нямецкаму бізнэсмэну, - мясцовыя бюракраты, якія, нават не папярэдзіўшы яго, апублікавалі ў вабласной газэце рашэньне выканкама аб разрыве арэнднай дамовы, пры гэтым не прывёўшы ніякіх канкрэтных прычын.

На яго думку, добрых адносін не атрымалася яшчэ з тых часоў, калі спадар Раабэ гандляваў у краме легкавымі аўтамабілямі. Напачатку машыну пачалі вымагаць падатковыя інспэктары, а затым і чыноўнікі гархарчгандлю. Дарэчы, у гарадзкую пракуратуру пададзена заява на канкрэтных асобаў, якія займаліся вымагальніцтвам.

Зараз фірма падала прашэньне ў аблвыканкам з хадайніцтвам адмяніць рашэньне гарвыканкама. Чым гэта скончыцца - гадаць не даводзіцца, аднак апошнімі днямі крама яшчэ працавала. А яшчэ на прыкладзе спадара Раабэ вельмі зразумела, чаму так мала заходніх інвэстараў у нашым горадзе й краіне.

М.К.

СПРАВА НЕ ТОЛЬКІ МАЯ

Як і звычайна, напачатку года па прадпрыемствах праходзяць сходы па заключэньню калектыўных дагавораў, але ці есьць сэнс у наш час займацца гэтай нікому не патрэбнай справай? Як так, скажаце вы, калектыўны дагавор рэгулюе ўзаемаадносіны паміж адміністрацыяй і працоўным калектывам на працягу ўсяго тэрміну яго дзеяньня. Можа, на іншых прадпрыемствах гэта й сапраўды так, але толькі не на Гарадзенскім гарбарным аб'яднаньні. Тут такія "паперкі" зусім ня маюць ніякага значэньня, а пішуцца, відаць, для таго, каб адміністрацыі аб'яднаньня разам з яго прафсаюзным калектывам было чым пускаць пыл у вочы. Але праз нейкі час пачынаеш разумець, што ўсе гэта робіцца для таго, каб наўмысна спыніць работу прадпрыемства. Для гэтага дастаткова прачытаць вытрымкі з калектыўнага дагавора за 1993 год і паглядзець, як на самой справе ўсе адбывалася. Вось, да прыкладу:—скарачаць адміністратыўна-упраўленчыя выдаткі...

А зараз давайце паглядзім, як яны скарачаліся.

Нягледзячы на тое, што колькасьць працуючых не дасягае нават колькасьці звычайнага цэха, завод называецца аб'яднаньнем, што дае магчымасьць, напрыклад, дырэктару атрымліваць зарплату за генэральнага дырэктара. Такім чынам, на ўсей іерархічнай лесьвіцы ідуць даплаты не за работу й яе вынікі, а за ўсялякага роду званьні. І гэтым карыстаецца толькі адміністрацыя. Калі спыняецца вытворчасьць, адміністрацыя атрымлівае ранейшую зарплату.

У час, калі адчуваецца востры недахоп сродкаў, купляецца чарговая "Волга" за 40 мільёнаў рублёў. -заключаць новыя дамовы на выкананьне работ, перадаваць калектыву работы, якія раней аддаваліся на іншыя прадпрыемствы й арганізацыі, пашыраць рознага роду паслугі... Бачачы такое нестабільнае эканамічнае становішча, я зрабіў некаторыя разьлікі па вырабу хімічных рэчываў з адыходаў вытворчасьці. Было прагледжана 312 тысяч варыянтаў. Тры варыянты, якія, на мой погляд, мелі пэрспэктыву ва ўмовах нашага аб'яднаньня, былі адразу прапанаваны прадстаўнікам адміністрацыі, на што я атрымаў адмову—утвараць малыя прадпрыемствы, выдаткоўваць сродкі на гэтыя мэты...

Пасьля адмовы маіх прапаноў я падумаў, што нядрэнна было б на базе аб'яднаньня стварыць структуру, якая самастойна змагла б займацца вырашэньнем вышэйзгаданай праблемы. У якасьці аднаго з магчымых варыянтаў я прапанаваў назваць яго "Фондам альтэрнатыўных напрамкаў" і напісаў прыкладны статут. Далей я папрасіў разгледзець яго, выказаць на гэты конт свае думкі зацікаўленых асоб, а калі ен яшчэ не дасканалы, то дапамагчы выправіць недахопы і, знайшоўшы кампраміс, зарэгістраваць яго належным чынам. Пасьля ўсяго гэтага я быў зволнены з работы па скарачэньню кадраў...

Вось далека ня поўны пералік таго, што было напісана ў мінулагоднім калектыўным дагаворы й чаго на самой справе ня было і ў паміне, дзякуючы адпаведнай дзейнасьці адміністрацыі і маўклівай згодзе завадзкога прафсаюза. Дык каму патрэбна такая пісаніна?

Адзіная высноўа, да якой я прыйшоў: афіцыйна праз газэту зьвяртаюся да грамадзкасьці й мясцовых уладаў з просьбай дапамагчы мне ў гэтай справе, бо я й дагэтуль лічу, што гэта патрэбна ня толькі мне.

В.Сухі.

ДЗЕ БЫЛА ВАННА—ТАМ СЬВІНАФЕРМА

Калі ўчуў ад калегі, што адзін гарадзенец трымае ў ваннай дзяржаўнай кватэры пару малодых падсьвінкаў, не даў веры. Захацелася асабіста самаму праверыць, пагладзець. Трохпакаёўка па вуліцы Болдзіна не сустрэла настойлівым рохканьнем паршукоў. А гаспадар кватэры ветла засьмяяўся й згадаў, што яго выхаванцы добра пад'елі і зараз адпачываюць. Калі ёсьць жаданьне паглядзець, то калі ласка. Невялічкае памяшканьне ваннай хоць і мала паходзіла на клець, але й не адпавядала свайму першаснаму прызначэньню. Аблупленая фарба, пагрызеныя сьцены і ўстойлівы пах дапаўнялі паршучкі кіляў па 20 вагі.

"Суседзі не чуюць паху, бо штодня па некалькі разоў прыбіраю рукатворную клець, - распавядае гаспадар. - Адна бяда - гэтыя ныгоднікі пагрызьлі сьцены. Любяць мел, відаць ім не хапае вітамінаў. Ды яшчэ існуюць пэўныя праблемы з дамачадцамі, ім не хапае камфорту. Жонка ўвогуле ад такога суседзтва трапіла ў кардыялёгію. Сыны па тры ночы не начуюць дома. Адзін я цярплівы, бо ведаю, што на восень буду мець кіляў дзьвесьце свайго мяса. Часовыя цяжкасьці мяне не палохаюць. На раніцы кармлю сам свой набытак. У абед сястра дапамагае, увечары наноў сам завіхаюся. Ведаеце, чакаць дапамогі няма ад каго, - дзяржава бедная, грамадства жорсткае, так што кожны павінен выратоўвацца паасобку. Я вось знайшоў сабе падробак і буду яго разьвіваць, за лета на лоджыі пляную стварыць сапраўдную забэтанаваную клець з вентыляцыяй. Тады паглядзім, хто будзе ў выгадзе.

Г.АСТРОЎСКІ.

СЕНА Й САЛОМА ДЛЯ НЕБАГАТАГА ДОМА

Хранічны дэфіцыт сродкаў на самае неабходнае не давёў да роспачы некаторых гарадзенскіх пэнсіянэраў. А наадварот, прымусіў успомніць забытае. Так, васьмідзесяцігадовыя пэнсіянэры дзед Язэп і бабка Яніна з вуліцы Левеля ў Горадні, паставіўшы новыя клёпкі ў дзяжы, самастойна выпякаюць хлеб.

Вынаходніцтва выявіў і сямідзесяцігадовы пэнсіянэр К. - ён стала эканоміць на сродках паліва. Альтэрнатывай тут служаць кінутыя на вуліцах і сьметніках драўляныя рэчы, якія гарадзенец штодзень зьбірае, каб вытапіць у печы.

Рэньцістка Ж. назамен адслужыўшых сваё цюфякоў самаручна пашыла новыя й напоўніла іх саломаю. "Усё ж таньней", - уздыхае "шчасьлівая" гарадзенка.

Г.У.

ЗНАЙШЛІ ВЫЙСЬЦЕ

Некалькі рабочых завода такарных патронаў, што ў Горадні, якія зараз знаходзяцца ў вымушаным адпачынку, вырашылі не губляць час, а зарабіць пэўную капейку. Амаль штодзённа яны прыязджаюць на адно возера ў Гарадзенскім раёне і ловяць падлешчыкаў. Пасьля рыбалкі падкармліваюць рыбу кашай і здаюць вылаўленую ў прыёмны пункт ці прадаюць насельніцтву, зарабляючы штодзённа па 20-30 тысяч рублёў. На наступны дзень прыязджаюць зноў і нікому не дазволяць рыбачыць на іх месцы.

Д.А.

У ВЫМУШАНЫ АДПАЧЫНАК

Трэці месяц большасьць інжынерна-тэхнічных работнікаў завода "Радыепрыбор" не працуе. Адпачынак ІТР працягнецца да траўня, а затым, па меры неабходнасьці, адміністрацыя плануе адзываць з водпуску сваіх інжынераў і тэхнікаў.

Інакш вырашаюць пытаньні з працаўладкаваньнем на гарадзенскай швейнай фабрыцы. Тут, дзякуючы намаганьням нядаўна створанай на фабрыцы камэрцыйнай структуры знайшлі выйсьце. Камэрсанты дастаюць неабходную сыравіну й забясьпечваюць ей вытворчыя цэхі. Апошні такі падарунак камэрсантаў—імпартовая тканіна з Галандыі.

А вось аб'яднаньне "Вяселка" даўно працуе з сумежнікамі на давальніцкай сыравіне. Такі падыход кіраўніцтва хоць і ня вырашае істотна матэрыяльных праблемаў працуючых, але затое не дазваляе праводзіць скарачэньні.

З сакавіка ўсе працуючыя пэнсіянэры гарадзенскага піўзавода звольнены з працы. Прычына—перапоўненыя склады прадпрыемства гатовай прадукцыяй.

Г.Назіральнік.

СКРЫПАЧ-САМАВУЧКА

У Скідалі й яго навакольлі добра ведаюць скрыпача-самавучку А.В.Саколіна. Аляксандр Вікеньцьевіч - жаданы госьць на вясельлях, народных сьвятах і гуляньнях. Сваё майстэрства музыка перадае нашчадкам, даючы ім урокі ва ўласнай хаце.

На здымку: А.В.Саколін падчас чарговага ўроку.

Фатаграфаваў І.БАРЫСЛАЎ.

СУМЕЖЖА

ВЕСТКІ З ПОЛЬШЧЫ

* Польшча стане арганізатарам трэцяй канфэрэнцыі "Усход-Захад", у якой возьмуць удзел міністры эканомікі, прамысловасьці й замежнага гандлю найбольш разьвітых краін сьвету, г.зв. сямёркі й дзесяці постсацыялістычных дзяржаваў.

Сустрэча адбудзецца 6-7 траўня ў Варшаве.

* Віцэ-міністар культуры й мастацтва З.Падканскі наведаў Беласточчыну й сустрэўся з мясцовымі дзеячамі культуры. У ходзе сустрэчы адзначалася, што ў 1989 годзе на культуру было выдаткавана 22% дзяржаўнага бюджэту, а ў 1994годзе - толькі 0,65%.

* Прэзідэнт Беластока Л.Руткоўскі й мэр Горадні Г.Крупенка падпісалі пагадненьне аб гаспадарчым, навуковым і культурным супрацоўніцтве. У сустрэчы ўдзельнічаў мэр Калінінграда А.Канюшэнка, які разглядаў асновы трохбаковага пагадненьня:Беласток - Горадня - Калінінград, якое плянуецца падпісаць у траўні гэтага года.

* Другі міжнародны тыдзень тэатра прайшоў у Беластоку. Па запрашэньню мясцовага драматычнага тэатра імя А.Вянгеркі ў сталіцу ваяводзтва з'ехаліся тэатры з Лондана, Менску, Вільні, Браціславы, Загрэба.

Акторы Менскага тэатра імя Я.Купалы падрыхтавалі спэктакль "Віват імпэратар" паводле п'есы "Крэслы" Э.Іанэско.

* У Беластоку адбыўся трохдзённы кірмаш фірмаў, якія займаюцца будаўніцтвам і афармленьнем інтэр'ераў. У ім прыняло ўдзел 48 прадпрыемстваў і гандлёвых фірмаў з Летувы й Беларусі.

* На 22-ім міжнародным кірмашы тэкстылю ў Беластоку на працягу тыдня свае вырабы прапанавала каля 70 прадпрыемстваў з краіны й з-за мяжы. Беларусь на кірмашы прадстаўлялі фірмы з Баранавічаў і Магілёва.

* "Бельская кааліцыя" - так называецца супольны выбарчы камітэт, заснаваны ў Бельску-Падляскім Саюзам Левых Дэмакратаў, Вуніяй Працы, Беларускім Выбарчым Камітэтам і Саюзам Украінцаў Падляшша.

Камітэт мае праграмны характар і намерваецца вылучыць супольных кандыдатаў падчас найбліжэйшых выбараў у мясцовыя самаўрады.

Па матэрыялах польскага друку.

ВЕСТКІ З ЛЕТУВЫ

Дзьве трэціх усіх злачынстваў у краіне зьдзяйсьняюцца асобамі ва ўзросьце да 29 гадоў, а большасьць з іх - непаўнагадовыя. Толькі летась злачыннасьць сярод моладзі ўзрасла на 21 працэнт. Большасьць злачынстваў зьдзяйсьняецца ў месцах, якія яе прадстаўнікі наведваюць: дыскатэкі, кафэ. Крадзяжы складаюць чатыры пятых ад іх колькасьці, астатнія - забойствы й згвалтаваньні.

У лютым у Летуве меньш за ўсё падаражэў сыр і сьвежая рыба - на 5 працэнтаў, малако - на 6, хлебабулачныя вырабы - на 7, крупы й бульба - на 8, тлушч - на 12, сьвежая гародніна - на 16. Найбольш (на 30 працэнтаў) павялічыліся кошты на сушаную гародніну й арэхі. У тым жа месяцы на 21 працэнт патаньнелі яйкі, на 5 працэнтаў - цукар, на 2 працэнты - кава й гарбата.

Прэзідэнт Летувы А.Бразаўскас уручыў дзяржаўную ўзнагароду Летувы - медаль першай ступені Ордэна Вялікага князя Літоўскага Гедымінаса - грамадзяніну Латвіі, перакладчыку Альфону Сукоўскі, за больш чым паўвекавую плённую літаратурную дзейнасьць, заслугі перад летувіскай дзяржавай. Ён пераклаў на латышскую мову больш 30 кніг летувіскіх пісьменьнікаў.

Рашэньнем урада краіны з 1 красавіка прыпыняецца стымуляваньне дзейнасьці ўсіх прадпрыемстваў гандлю, страхаваньня, прадастаўленьня юрыдычных паслуг, а таксама інвестыцыйных таварыстваў, якія маюць статус МП. Не будуць стымулявацца яшчэ 12 відаў дзейнасьці: пасрэдніцтва, выраб піва й віна, ювелірных, скураных і футравых вырабаў, арганізацыя турпаездак за мяжу, дэманстрацыя відэафільмаў. Аднак, калі іх прыбытак ад асноўнай дзейнасьці не перавышае 30 працэнтаў, яны змогуць карыстацца падаткавымі ільготамі. Раней урад не стымуляваў толькі гандаль кампутарамі й легкавікамі.

На 1 сакавіка ў Летуве было прыватызавана 4332 прадпрыемствы, ці каля 70 працэнтаў усіх прадпрыемстваў, якія падлягаюць прыватызацыі. 2370 дробных прадпрыемстваў былі прададзены на аўкцыёнах. Сярод буйных і сярэдніх больш за ўсё прамысловых прадпрыемстваў - 527, сярод дробных - прададзена больш прадпрыемстваў гандлю - 1042. Дзяржаўны капітал усіх прыватызаваных прадпрыемстваў склаў 474,7 мільёна літаў. Зараз ідзе працэс прыватызацыі яшчэ 137 прадпрыемстваў.

З 1 сакавіка павялічваюцца тарыфы на пасажырскія й грузавыя перавозкі на чыгунцы і ў міжгародных аўтобусах, якія амаль год не зьмяняліся. За 1 кілямэтар праезда ў цягніку давядзецца плаціць больш 2 цэнтаў пры ранейшых 1,6 цэнта, у міжгародным аўтобусе - 4-4,5 цэнта (раней 3-3,5). А за перавозку транзітных грузаў па чыгунцы Летува будзе разьлічвацца швэйцарскімі франкамі па расцэнках адзінага транзітнага тарыфу. Тарыфы на мясцовыя, экспартныя й імпартныя перавозкі будуць уніфікаваны, каэфіцэнт на іх складзе 3,5 літа.

(л.д.)

ЯК ДАЕХАЦЬ ДА ВІЛЬНІ

Інтэрв'ю з загадчыкам консульскага аддзела Пасольства Рэспублікі Беларусь у Літоўскай Рэспубліцы Я.А.Шастаковым

- Сёньня шмат гавораць аб увядзеньні візавага рэжыму паміж Рэспублікай Беларусь і Летувой. Зьяўляецца шмат самых розных чутак і меркаваньняў. Ці не магля б Вы растлумачыць, што гэта на самой справе азначае?

- Пастараюся. Справа ў тым, што ў сувязі з пастановай Урада Літоўскай Рэспублікі аб увядзеньні візавага рэжыму ўезда-выезда для грамадзян краін СНД меркавалася ўвядзеньне візаў і для грамадзян Рэспублікі Беларусь і асоб без грамадзянства, якія стала пражываюць на яе тэрыторыі.

Аднак, разумеючы ўсю складанасьць і адказнасьць гэтага кроку, прымаючы да ўвагі эканамічныя, культурныя й сваяцкія сувязі, што існуюць паміж дзвума дзяржавамі, увядзеньне візавага рэжыму, якое планавалася Літоўскай Рэспублікай з 1 лістапада 1993 года, неаднаразова пераносілася на пазьнейшы тэрмін.

25 лютага 1994 года паміж Урадам Рэспублікі Беларусь і Урадам Летувы былі падпісаны два пагадненьні - Часовае пагадненьне аб узаемных паездках грамадзян і Пагадненьне аб спрошчаным парадку пропуска праз дзяржаўную мяжу, прычым першае з іх ужо набыло моц. Пагадненьне, у прыватнасьці, прадугледжвае неабходнасьць атрыманьня з 1 сакавіка 1994 года візаў для грамадзян Рэспублікі Беларусь і асоб без грамадзянства, якія стала пражываюць на яе тэрыторыі, для ўезду на тэрыторыю Летувы, альбо праезду праз яе тэрыторыю транзітам. У сваю чаргу, тое самае прадугледжваецца й для грамадзян Летувы і асоб без грамадзянства, якія стала пражываюць на яе тэрыторыі. Аднак у дачыненьні да грамадзян Летувы візавы парадак уезду пачне дзейнічаць толькі з 2 красавіка 1994 года.

- З Вашых слоў я зразумеў, што ўжо сёньня для таго, каб ад'ехаць у Летуву, жыхары Беларусі павінны атрымоўваць летувіскую візу, а ў самы бліжэйшы час гэта спатрэбіцца й для жыхароў Летувы. Ці не маглі б Вы растлумачыць, як гэта ўсё выглядае на практыцы?

- Жыхары Беларусі, якія жадаюць наведаць Летуву, павінны зьвяртацца ў консульскі аддзел Пасольства Летувы ў Менску альбо атрымоўваць запрашэньне адпаведнай формы, якое выдаецца службай міграцыі Летувы. Акрамя таго, тыя грамадзяне Беларусі, якія на сёньняшні дзень працуюць альбо навучаюцца ў Летуве, павінны зьвярнуцца ў Дэпартамэнт міграцыі Летувы, які знаходзіцца ў Вільні па вул.Салтонішку,19.

Грамадзяне Летувы, якія жадаюць ад'ехаць у Беларусь, павінны, пачынаючы з 21 сакавіка 1994 года, зьвяртацца ў консульскі аддзел Пасольства Рэспублікі Беларусь у Летуве па адрасу: Вільня, П.Клімо,8. Візы будуць выдавацца штодзённа, у працоўныя дні, акрамя серады. Гэты дзень неабходны консульскай службе для апрацоўкі прынятых дакумэнтаў. Тыя грамадзяне Летувы, якія працуюць альбо навучаюцца ў Беларусі, павінны зьвяртацца ў службы аддзелаў віз і рэгістрацыі (АВІР) Беларусі па месцах сталага жыхарства, а таксама ў пасольствы Летувы ў Беларусі.

- Ці не маглі б Вы расказаць больш падрабязна аб тым, якія бываюць візы і што патрэбна для іх атрыманьня?

- Па-першае, у адпаведнасьці з падпісаным пагадненьнем, атрыманьне візаў не патрэбна для:

грамадзян абодзьвюх дзяржаў, якія маюць дыпляматычныя пашпарты,

членаў экіпажаў паветраных судоў грамадзянскай авіяцыі, уключаных у сьпіс экіпажа,

работнікаў цягніковых, рэфрыжыратарных і лакаматыўных брыгад чыгунак па імянных сьпісах і маршрутных лістах, зацьверджаных на кожны рэйс,

членаў экіпажаў рэйсавых пасажырскіх аўтобусаў, якія ажыцьцяўляюць перавозкі па маршрутах, узгодненых адпаведнымі ўстановамі абедзьвюх дзяржаў,

грамадзян абедзьвюх дзяржаў, узрост якіх 65 год і больш,

грамадзян адной дзяржавы, якія накіроўваюцца да першага студзеня 1995 года на санаторна-курортнае лячэньне на тэрыторыю другой дзяржавы пры наяўнасьці пуцёвак.

Таксама візы ня будуць патрабавацца для грамадзян Рэспублікі Беларусь і членаў іх сямей, якія маюць дакумэнт аб захаваньні імі права на грамадзянства Летувы, і для жыхароў Летувы і членаў іх сямей, за якімі захоўваецца права на грамадзянства Рэспублікі Беларусь.

Наконт апошняй катэгорыі асоб магу сказаць наступнае. Цяпер распрацоўваецца й узгадняецца дакумэнт, які будзе выдавацца грамадзянам Летувы, за якімі захоўваецца права на прыняцьце грамадзянства Рэспублікі Беларусь. Плануецца, што выдача гэтага дакумэнта пачнецца праз 3 месяцы. Якія для гэтага неабходна прадставіць дакумэнты й які будзе парадак выдачы гэтага дакумэнта, будзе дадаткова аб'яўлена ў прэсе.

Для ўсіх астатніх катэгорый асоб неабходна атрымоўваць візы.

Інструкцыяй Рэспублікі Беларусь аб выдачы візаў прадугледжаны візы трох катэгорый (дыпляматычная, службовая, звычайная), прычым маюцца наступныя віды візаў:

уяздныя візы, сапраўдныя для аднаразовага ўезду ў Беларусь (напрыклад, для наведваньня сваякоў, знаёмых, турызма і г.д.),

транзітныя візы для перасячэньня тэрыторыі Беларусі транзітам для паездкі ў іншую дзяржаву,

шматразовыя ўяздныя візы, што выдаюцца на больш працяглы тэрмін (як правіла, да 1 года), якія згодна існуючых на сёньняшні дзень правілаў выдаюцца пасьля ўзгадненьня з Міністэрствам замежных спраў Рэспублікі Беларусь пры наяўнасьці падстаў для шматразовага ўезду ў рэспубліку.

Для атрыманьня аднаразовай уязной візы неабходна зьвярнуцца ў Пасольства Рэспублікі Беларусь і прадставіць адпаведныя дакумэнты. У якасьці падстаў для выдачы візаў будзе разглядацца адзін з наступных дакумэнтаў:

пісьмо, факс, тэлекс запрашаючай арганізацыі, паведамленьне органаў аддзелаў віз і рэгістрацыі (АВІР) Міністэрства ўнутраных спраў аб прыватным запрашэньні, візавая падтрымка з Міністэрства замежных спраў Беларусі, ваўчары рэспубліканскіх турыстычных арганізацый,

а таксама патрэбны:

дзве запоўненыя стандартныя візавыя анкеты з подпісам заявіцеля, дзве фатакарткі 35х45 мм.

Транзітныя візы выдаюцца пры неабходнасьці перасячэньня транзітам тэрыторыі Беларусі з нагоды паездкі ў іншую краіну.

Для іх атрыманьня таксама неабходна запоўніць візавыя анкеты і прадставіць 2 фатакарткі. Візы выдаюцца пасольствам на працягу 4-5 рабочых дзён, у экстрэных выпадках тэрмін выдачы візы можа быць зьменшаны па рашэньню кіраўніка консульскай службы пасольства.

- Але могуць быць і экстрэныя выпадкі, напрыклад хвароба ці, барані Божа, сьмерць каго-небудзь з сваякоў. Што рабіць у такім выпадку?

- Жыцьцё ёсьць жыцьцё. У такіх выпадках, калі ёсьць тэлеграма, пацьверджаная ўрачом альбо службай міграцыі, можна атрымаць візу бясплатна, проста на мяжы.

- У мяне ёсьць знаёмы, у якога маці жыве ў Ашмянах. Што ён павінен рабіць?

- Кожны такі канкрэтны выпадак будзе разглядацца асобна. У дадзенай сытуацыі перш за ўсё я б параіў узяць даведку па месцы жыхарства яго маці (у пашпартным стале, ЖЭКе, ЖБК, сельсавеце) і падаць хадайніцтва ў пасольства аб атрыманьні шматразовай візы. Аднак, паўтараю, рашэньне ў дадзеным выпадку прымаецца Міністэрствам замежных спраў Рэспублікі Беларусь. Пасольства пры наяўнасьці дазволу, выдае візу. Але ў будучым, мне здаецца, практычна ўсе падобныя пытаньні будуць вырашаны пасьля таго, як пачнецца выдача дакумэнтаў для грамадзян Летувы, за якімі захоўваецца права на грамадзянства Рэспублікі Беларусь. Аднак, ня будзем забягаць наперад. Дазволю сабе толькі яшчэ раз паўтарыць, што па кожнаму такому выпадку будзе прынята асобнае рашэньне.

- Напэўна кожнага сёньня таксама хвалюе пытаньне аб кошце візы. Не маглі б Вы назваць канкрэтныя лічбы?

- Кошт віз будзе вызначаны на падставе парытэту. Так, калі на сёньняшні дзень аднаразовая ўяздная віза ў Летуву для грамадзяніна Рэспублікі Беларусь каштуе 5 долл. ЗША, а віза, якая выдаецца ў тэрміновым парадку, - 7 долл.ЗША, то, відавочна, такую ж суму давядзецца плаціць і грамадзянам Летувы, якія жадаюць ад'ехаць на тэрыторыю Беларусі. Канкрэтныя памеры консульскага збору за выдачу розных відаў віз будуць апублікаваны ў бліжэйшы час у прэсе пасьля іх канчатковага ўзгадненьня.

(Заканчэньне на 8-й стар.)

В.ПАНУЦЭВІЧ

ГОРАДЗЕНШЧЫНА Ў НАЦЫЯНАЛЬНЫМ РУХУ Ў 1918-1919 ГАДОХ

(Пачатак у №№4-8).

"Лаяльна, спакойна адносіліся жыхары Горадні да Палякаў у першыя дні іх акупацыі - піша Антонаў. Спакойна адносіліся ў першыя дні да жыхароў і польскія акупацыйныя ўлады. Відаць, іхнім жаданьнем было падтрымаць пакуль-што добры для сябе погляд".

У першыя тры дні Палякамі былі наладжаны на Горадзенскім замку банкеты, на якія былі запрошаныя й частаваныя прадстаўнікі ўсіх беларускіх арганізацыяў і Беларускага Палку. На вуліцах места былі расклееныя аб'явы, што польскія войскі прыйшлі ў Горадню не дзеля заваяваньня гэтага краю, а толькі дзеля абароны яго перад бальшавікамі. "Мы выйдзем з гэтуль, і вы зноў будзеце працаваць толькі для сябе, а не для каго-небудзь іншага" - гаварылася ў адозве".

На банкеце на замку было многа сказана прапагандовых, падманьлівых слоў да Беларусаў. Беларусы дзяржаліся стрымана. "Калі польскія аратары былі вычарпаныя, дык зьвярнулі увагу, што "народ маўчыць", - піша Антонаў. - "Палякі забегалі неспакойна і сталі прасіць прадстаўнікоў Жыдоў і Беларусаў таксама сказаць некалькі слоў прывітаньня".

"Жыды пад рукі вывелі старога рабіна з біблійнай сівай барадой, які па-габрэйску выдавіў з сябе некалькі стрыманых прывітаньняў. Элегантны малады тлумач зараз-жа пераклаў на польскую мову ягоную прамову".

Пасьля рабіна прамаўляў прадстаўнік ад беларусаў. Вось зьмест ягонай прамовы:

"Сярод букету прывітаньняў і пажаданьняў, якія былі тут раскіданыя перад мужнай польскай арміяй шчырай рукой радных места, я не прыкмеціў аднаго, найбольш цэннага для вас і нас... Я лічу патрэбным зьвярнуць увагу прысутных на тую пашчотную ролю, якой старая гісторыя абдарыла наш братні суседні польскі народ.

"Перад Польшчай ляжыць вялікае заданьне абароны Заходняй Эўропы, усёй сучаснай культуры і усяго чалавецтва ад таго нябачнага што да сілы і хвормы дуру масаў, што крыва вым туманам засланіў ад нас Усходнюю далеч усіх братніх народаў Расеі... Калі мудрыя кіраўнікі Польшчы добра зразумеюць сваё гістарычнае заданьне, калі нашы дарагія госьці... ("гаспадары", раздаецца громкі голас польскага жандармскага ахвіцэра) абмяжуюць сваё гістарычнае заданьне толькі абаронай ад гэтай заразы, дык Польшча ўпляце ў свой бліскучы вянок непагаслую славу, займе ў гісторыі чалавечай культуры пачэснае месца.

"Калі ж нашыя дарагія госьці ("гаспадары", крычыць той жа жандар) захоплюцца небясьпечнай палітыкай, забудуцца пра свае сапраўдныя межы этнаграфічнай Польшчы, дык гэтым яны зробяць немагчымым зьдзейсьненьне сваёй слаўнай мэты, аб якой яны цяпер перад намі гамоняць, і тады могуць прапасьці і тыя гераічныя высілкі нашага братняга заходняга суседа —Польшчы...

"Мы хочам верыць у тое, аб чым Вы нас цяпер запэўніваеце, што Вы прыходзіце да нас не дзеля таго, каб загарнуць наш край, але як нашы прыяцелі і саюзьнікі. А таму мы вітаем Ваш прыход і падымаем чарку за славу Польшчы, за Вашу і нашу свабоду. Нахай жывуць Польскі і Беларускі народы..."

"На раўце шмат выпіта у братэрскім духу... Цалаваліся па чыну і бяз чыну. Дзекан цалаваўся з ахвіцэрам, польскія ахвіцэры з беларускімі ахвіцэрамі, беларускія дзеячы з польскімі... Паліцмайстар амаль ня ўсіх перацалаваў".

Пад шум гэтай "прыязьні" у вялікай парадзе палякаў з нагоды 3-га траўня ў Горадні бралі ўдзел і беларускія войскі ды грала беларуская аркестра, бо палякі ня мелі сваёй. 5 траўня нават быў зволнены палякамі раней раззброены беларускі конны эскадрон. Ён выехаў з 5-ай ротай, што была з Коўні, у Друзгенікі. Праводзіла іх аж за Горадню беларуская вайсковая аркестра.

10.ПРЫЧЫНЫ ЗАІГРЫВАНЬНЯ ПАЛЯКАЎ

Ясная рэч, Палякі ня мелі ніякіх намераў супрацоўніцтва з Беларусамі. Іхнае заігрываньне мела чыста палітычны характар, каб маральна раззброіць Беларусаў і каб паказацца перад заграніцай. 4.5.1919 Пілсудскі гэтак паведамляў Васілеўскага ў Парыжы:

"Тут (у Варшаве) знаходзіцца Шаўліс з Літвы і Смоліч з Беларусі. Шаўліс злажыў другі пратэст, у перамовах няўступчывы... Немцы пры выхадзе з Горадні хацелі канечне забраць з сабой і беларускі Полк, але Полк гэты пастанавіў астацца і падпарадкавацца польскай Камандатуры. Немцы прыслалі з Коўні тэлеграфнае распараджэньне, што загадвае арышт колькіх ахвіцэраў з гэтага Палку. Тэлефонная гутарка была намі падслуханая ды ўсе спробы ўдарэмнены... Урэшце, над становішчам у тым палку я поўнасьцю пануюда таго, што магу ў кожнай хвіліне, без праліву крыві, прымусіць яго да дабравольнай ліквідацыі. Не раблю гэта аднак таму, што добрыя дачыненьні з гэтым Палком аслабляюць значэньне і ўплыў Тарыбы..."

2 траўня 1919 года Васілеўскі ў Парыжы на Мірнай Канфэрэнцыі падаў копію мэмарыялу "Беларускай краёвай Народнай Рады" Цьвіркі-Гадыцкага са сходу ў Наваградку ды пераконваў заходніх дыпляматаў, што Беларусы хочуць належыць да Польшчы. Супроць гэтай махінацыі Палякаў пратэставаў сваёй нотай з 8 травеня Антон Луцкевіч ад імя беларускай дэлегацыі і БНР.

У сярэдзіне траўня 1919 года камандант Горадні ген.Фалевіч, выдаючы ахвіцэрам пропускі ў Коўню на выклік жамойцкага міністэрства абароны, яшчэ падбадзёрваў:"Перадайце мае прывітаньне Вашаму Старэйшаму Генэралу ў Коўні і маю думку аб вашым палку. Полк па муштры, дысцыпліне і нясеньню гарнізоннай службы ў нічым не ўступае польскім легіёнам. Я ім вельмі задаволены."

Заігрываньне Палякаў раптоўна скончылася, калі Камісія Камбона запрапанавала марш.Фошу вызначэньне дэмаркацыйнай лініі на Віленшчыне. Фош тады вызначыў на свайго прадстаўніка ў Польшчу ген.Гэнрыса, вельмі прыхільнага да Палякаў, а Немцам даў загад 24 траўня 1919 года пакінуць усе займаныя на ўсходзе землі.

Калі толькі прыехаў у Польшчу ген.Рэнрыс ды Палякам стала ясна, што цяпер няма ніякіх перашкодаў для іхнай агрэсіі, яны адразу прыступілі да ліквідацыі беларускіх установаў і Беларускага войска ў Горадні.

11. РАЗЗБРАЕНЬНЕ БЕЛ. ПАЛКА

30 траўня 1919 г. а 10 гадзіне раніцы Беларускаму штабу палка быў дадзены наступны загад, падпісаны ген. Фалевічам:

"Загадваю палку заўтра 31 траўня, а 10 гадзіне раніцы, накіравацца ў Слонім і далучыцца да рэзэрвовай групы ген. Макжыцкага."

Камандант Горадзенскай Крэп. ген. Фалевіч

1919, V. 30

На гэты загад кам. палка Антонаў даў гэткі адказ:

"Каманданту Горадзенскай Крэпасьці

"Перасланы Ваш загад з 30 траўня N12, каб Полк накіраваўся з Горадні ў Слонім і стаўся запасной часткай арміі ген. Макжыцкага ёсьць супраціўны ўмове польска-беларускай, падпісанай вайсковымі прадстаўнікамі ў мэтах дружбы з 23 красавіка 1919 г. - паймення прадстаўнікамі штабу палка і польскім прадстаўніком ваеннага штабу ппалк. Няцеўскім. Дзеля гэтага я зьвяртаўся тэлефанічна да галоўнага штабу (у Коўні) і атрымаў такі загад:"1-му Беларускаму палку.Польскія ваенныя начальнікі ня могуць загадваць літоўскім ваенным уладам у такіх справах. Нач. гал. штабу ген. Жукоўскі".

На гэта зноў адказаў ген. Фалевіч 31. V.:

"Штабу 1-га Бел. Палка.

Мы атрымалі Ваш рапарт N 1001. Калі Полк не выканае загаду і не выедзе ў Слонім, будзе раззброены."

Палк. Антонаў, палк. Гайдукевіч і палк. Косьцевіч ізноў адмовіліся выканаць загад ген. Фалевіча, спасылаючыся на свае зносіны з галоўным камандаваньнем жамойцкіх збройных сілаў, што Палякі ня маюць права выдаваць падобных загадаў, якія ўрэшце пярэчаць пар. 3 падпісанай умовы між прадстаўніком польскага камандаваньня і беларускімі прадстаўнікамі. Адказ гэты быў перасланы 31 травеня 1919 г. пад N 1002.

На гэта палякі адказалі актамі гвалту. Вось як апісвае гэтыя выпадкі беларускі жаўнер ~~Шкапер, які ўцёк у Коўню~~ і там здаў справаздачу 16 чэрвеня 1919 г.:

"31-га траўня г.г. Камандзір Палка, пал. Антонаў, атрымаўшы загад ад польскага Каманданта крэпасьці Горадня, ген. Фалевіча, накіравацца з палком у Слонім дзеля далучэньня да запасной групы польскіх войскаў. Камандзір палка зараз жа злучыўся з Літоўскім Міністэрствам Абароны й атрымаў загад аставацца на месцы. Гэты загад Міністра Абароны быў пераданы ген. Фалевічу, на што той адказаў, што, ня гледзячы на гэта, Полк усё-ж такі павінен пачаць грузіцца, каб да 6-ай гадзіны вечара быць гатовым да ад'езду.

"А 3-й гадзіне дня ген. Фалевіч зноў запрасіў Камандзіра палку і спытаўся, што робіць Полк. Камандзір палка адказаў, што загад генэрала ня можа быць выкананы. На гэта генэрал адказаў, што Полк будзе раззброены, калі загад ня будзе выкананы.

"А 6-ай гадз. дня (1 чэрвеня) польская рота пад камандай палкоўніка Фрэя была выстраеная насупраць будынку Штабу Палка ў поўным баёвым узбраеньні з ручнымі гранатамі й кулямётамі. Пасьля гэтага палк. Фрэй у асысьце аднаго ахвіцэра й некалькіх жаўнераў накіраваўся ў канцэлярыю Штабу Палка і папрасіў Камандзіра Палка. У той час палк. Антонаў быў хворы, дык ягоным заступнікам быў вызначаны ппалк. Гайдукевіч, якому палк. Фрэй сказаў зьняць ахову вайсковай касы, а зброю зложыць ля касавай скрынкі. Пасьля гэтага перад фронтам польскіх войскаў адбылося спатканьне палк. Фрэя з штабам. Палк. Фрэй сказаў Камандуючаму Палком, што заняткі ў Палку павінны адбывацца па старому, а зброю ахвіцэраў трэба аднесьці ў штаб крэпасьці і здаць там пад распіску."

"На наступны дзень ахвіцэры Палка маглі зьяўляцца ў распараджэньне Палка толькі паводле запісак, выданых штабам групы пал. Фрэя.

"2 чэрвеня меў быць зьняты польскі пост перад касавай скрынкай, з казармаў і ўправы Каманданта Гораду, але абяцанка гэта была датрымана толькі ў адносінах да касы.

"А 6 гадз. таго-ж дня (вечарам 1.6.1919г.), да казармаў Палка былі падведзеныя ў поўным ўзбраеньні польскія аддзелы, якія акружылі Полк з усіх бакоў. Апрача гэтага на некаторай адлегласьці быў рассыпаны ў баёвай лініі польскі батальён з кулямётамі на выпадак супраціву.

"Польскага ахвіцэра сустрэў наш дзяжурны ахвіцэр. Польскі ахвіцэр перадаў загад, каб кожны жаўнер стаяў ля сваёго ложка і здаў усю дзяржаўную маёмасьць.

"Стрэльбы, якія стаялі ў казлох, былі забраныя палякамі, складзеныя з амуніцыяў у скрынкі ды высланыя ў штаб крэпасьці. Усіх дакладна зрэвідавалі, прычым разам з вайсковымі рэчамі бралі й прыватныя.Пасьля гэтага перад магазынам палка была пастаўлена польская старожа. Арыштаваных зволнілі, узяўшы ад іх расьпіску, што яны хочуць служыць у польскай арміі. Усім жаўнерам было паведамлена, што жадаючыя могуць пераходзіць на службу ў польскую армію, аднак жадаючых тады не знайшлося, за выняткам тых, што сядзелі пад арыштам. Пры варотах і кругом казармаў была пастаўлена польская ахова, і жаўнеры ў горад не выпускаліся.

"У наступныя дні заняткі ў Палку прадаўжаліся бяз стрэльбаў.

"2 чэрвеня старожа была зьнятая і усе маглі выходзіць у горад.

"7 чэрвеня фэльдфебель 4-й роты Нядзьведзкі, узяўшы 5 жаўнераў, вынес вайсковыя рэчы, што былі ў магазыне роты, ды перайшоў у польскае войска...

"Камандзір і камандуючы Палком наведвалі Полк ды супакойвалі жаўнераў, гаворачы, што ўсё скончыцца добра, і зброя будзе вернутая.

"Так было да 11.6. У гэты дзень зноў зьявіўся зьвяз польскіх жаўнераў з 5-6 ахвіцэрамі, каторыя распарадзіліся выстраіць роты і зрабіць пераклічку паводля іменных сьпіскаў. Каталікі былі выдзеленыя й аддзельна сфармаваныя. Праваслаўныя й Жыды на загад польскага ахвіцэра, прымушаны былі зьняць вайсковую вопратку і здаць каталікам. Пасьля гэтага каталікі пад стражай былі адведзеныя ў польскія казармы, рэшце было загадана пад камандай ахвіцэраў зьявіцца ў Камандатуры (польскай) для атрыманьня пасьветак аб дэмабілізацыі, якія й былі выдадзеныя жаўнерам. Ахвіцэрам пасьветак ня выдавалі, а пакінулі іх у рэзэрве крэпасьці з забаронай выезду з Горадні".

Да гэтага рапарту дадамо яшчэ ўдакладненьні з рапарту палк. Усьпенскага, каторы ў тым часе быў кам. Палка:

"Пачалося з таго, што штаб крэпасьці Горадня ў адзін дзень зажадаў ад Палка здачы яму двух палявых кухняў Палка для патрэбаў на фартох; потым здачы лапатаў, кіркаў і капачак, стоўпалазаў і іншага інжынернага снадзьдзя, і ў канцы здачы тэлефонаў. Палк. Антонаў, зьдзіўлены гэтымі жаданьнямі, адмовіў выдаць рэчы, спасылаючыся на ўмову з Палякамі з 23-га красавіка, паводля якой Палякі ня маюць права ўмешвацца ў нутраное жыцьцё Палка, а тым больш забіраць ягоную маёмасьць. Але Палякі не зьвярталі ўвагі на гэта, і сілаю забралі ўсе гэтыя рэчы.

"Некалькі дзён пасьля гэтага, 1-га чэрвеня вечарам, Палякі абкружылі казармы Палка з усіх бакоў войскамі, гарматамі, кулямётамі, бамбамётамі і, увайшоўшы ў казармы, раззброілі Полк, гэта ёсьць забралі кулямёты, стрэльбы, рэвольверы і патроны. Пры гэтым не абыйшлося без рабунку. Ня гледзячы на бытнасьць сваіх ахвіцэраў, польскія жаўнеры паграбілі магазын з умундураваньнем, хусьцем, харчамі і г.д. Аб усім гэтым былі зроблены Палкам акты, якія былі высланыя ў Коўню. Усе ахвіцэры Палка былі інтэрнаваныя ў сваіх кватэрах, а жаўнеры ў казармах.

(Працяг будзе).

4, ПОНЕДЕЛЬНИК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.30, 21.35. Пад купалам Сусвету. **8.40, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.45.** «Журба — лёс Электры». Прэм 'ера спектакля Беларускага тэлебачання. Частка 5-я. **9.20.** На музычных паралелях. **10.05.** Аэробіка. **10.40.** Мультфільм. **10.50.** КВЗ-шоу-94. **12.10, 15.25, 18.20, 19.55.** Велікодныя дарункі «Тэлесябрыны». **13.20.** Тэлеклуб «Гаў-гаў». **13.50.** «Хто за Віталем Шчэрбам?» Чэмпіянат Беларусі па спартыўнай гімнастыцы. **14.20.** «Аб 'ектыў-тэатр» прадстаўляе. «Дзень добры, госці». **17.05.** «Існасць» у гасцях у калекцыянера Г. Дамашэвіча. **17.35.** Якія мы гаспадары! **19.20.** «Журба — лёс Электры». Частка 6-я **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.45.** Надвор 'е. **21.55.** Спартыўны тэлекур 'ер. **22.15.** Вечар з Крыштафам Занусі. **22.50.** «Калі ты дзе-небудзь ёсць». Маст. фільм.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Мультфильм. **8.00, 17.00, 20.00, 23.00.** Новости. **8.20.** Посмотри, послушай... **8.40, 17.25.** Гол. **9.15.** Личная песня. **9.50.** Эльдорадо. **10.20.** Звездный час. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **14.25.** Предприниматель. **15.20.** Я о любви вас не молю... **15.50.** Ассоциация детского телевидения. **16.10.** Звездный час. **16.50.** Технодром. **17.55.** Документы и судьбы. **18.10.** Хоккей. ФСБОК МХЛ. 1/4 финала. 2-й и 3-й периоды. В перерыве — Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Премьера худ. фильма «Молодой Чарли Чаплин». 1-я серия. **21.15.** Бомонд. **21.30.** Премьера худ. фильма «Возлюбленные божьей милостью». 1-я серия. **23.10.** Пресс-экспресс. **23.20.** Весь этот джаз... **23.40.** MTV.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.25.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Время деловых людей. **7.30.** Клуб «Желтая подводная лодка». **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.25.** Мульти-пульти. **8.35.** Телегазета. **8.40.** Обратный адрес. **9.10.** Золотая шпора. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** Бизнес в России. **15.50.** Там-там новости. **16.05.** Новая линия. **16.50.** Спасение 911. **17.45.** Праздник каждый день. **17.55.** Вечера в доме Гоголя. **18.25.** Наш сад. **19.25.** Подробности. **19.35.** Детектив по понедельникам. «Экспресс на Касабланку». **21.20.** Момент истины. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Экран криминальных сообщений. **23.05.** Авторский вечер Эдисона Денисова.

ПОЛЬША-I

12.50. Телеконцерт пожеланий. **13.35.** Телетеатр. «Нарисовано на стекле». **15.15.** Звуки музыки. **16.35.** Развлекательная программа. **17.05.** Пасхальный концерт. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** «Барнум». Фильм пр-ва США. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.00.** Польские зоопарки. **21.30.** «Две луны». Фильм пр-ва Польши. **23.50.** 40 встреч с балладой. **00.35.** Стив Вондер. **01.25.** Концерт. **02.10.** «Беспокойное наследство». Фильм пр-ва США.

ПОЛЬША-II

12.50. Польская кинохроника. **13.00.** «Возвращение в потерянный мир». Фильм пр-ва Англии. **14.40.** Путешествия во времени и пространстве. **15.45.** Концерт. **16.35.** «Вов». Сериал пр-ва Польши. **17.00.** Панорама. **17.10.** Приветствие. **17.15.** Телетеатр. **18.20.** Оперный концерт. **19.30.** Телетурнир. **20.00.** Концерт. **21.30.** Автожурнал. **22.00.** Панорама. **22.30.** Бенефис З. Водецкого. **23.50.** «Гавана». Фильм пр-ва США. **00.15.** Марафон трезвости. **02.10.** Музыкальная программа.

5, ВТОРНИК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 18.00.** Дзелавая хроніка. **8.20.** Пад купалам Сусвету. **8.30.** Надвор 'е. **8.40, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.45, 12.15.** Фільм-канцэрт. **9.00, 16.00.** Беларуская літаратура. **9.30.** «Калі ты дзе-небудзь ёсць». Маст. фільм. **11.15.** Фірма «Эмір» прадстаўляе. «Выдатныя маркі аўтамабіляў». 9-я серыя. **11.45.** Да 50-годдзя вызвалення Беларусі. «Памяць сэрца». Дак. фільм. **13.00.** Паэтычная гасцёўня. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** «Сабака і закаханыя». Маст. фільм з субцітрамі. **15.00.** Каралеўскае паляванне. **16.40.** Як нараджаецца музыка? **17.25.** Якія мы гаспадары? **17.55.** Зачытайце маё пісьмо... **18.10.** Абласныя навіны (Віцебск). **18.25.** «Радар». Пра бяспеку руху. (Гр.). **18.40.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **19.00.** Веснік гарсавета. (Гр.). **19.15.** Эканамічная хваля. Імянныя прыватызацыйныя чэкі. Прамая лінія. **19.55.** «Мост». Культурна-асветніцкая праграма. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.35.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **22.20.** На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння: Пад купалам Сусвету; Надвор 'е; НІКа; Супраць плыні. Тэатр «Пермскі гарадскі балет».

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.00, 17.00, 20.00, 23.30.** Новости. **8.20.** Веселые нотки. **8.40.** Премьера худ. фильма «Просто Мария». Заключительная серия. **9.30.** Человек и закон. **10.00.** Мультфильм. **10.20.** Детский фестиваль «Радость». **10.50, 23.40.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **14.25.** Предприниматель. **15.10.** Дело. **15.20.** Премьера мультфильма «Приключения Тома Сойера». **15.50.** Между нами, девочками... **16.10.** Рок-урок. **16.50.** Азбука собственника. **17.25.** Планета. **17.55.** «Просто Мария». Заключительная серия. **18.45.** За строкой протокола. **18.55.** Тема. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Премьера худ. фильма «Молодой Чарли Чаплин». 2-я серия. **21.15.** Песня-94. **22.000.** Премьера худ. фильма «Возлюбленные божьей милостью». 2-я серия.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.25.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Время деловых людей. **7.30.** Устами младенца. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.30.** Момент истины. **9.25.** Утренний концерт. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** Телегазета. **15.25.** Мульти-пульти. **15.45.** Там-там новости. **16.00.** Новая линия. **16.45.** М-трест. **17.00.** «Голоса». Молодежная программа. **17.30.** Праздник каждый день. **17.40.** Проще простого. **18.40.** Фильм-премьер. **19.25.** Подробности. **19.35.** Премьера худ. телефильма «Санта-Барбара». 300-я серия. **20.25.** Бесшумные лидеры. **20.55.** Семь нот в тишине. **21.30.** Театральный разъезд. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** «Евразия-ТВ» представляет: «Молодые, красивые, вероятно богатые». Худ. фильм.

ПОЛЬША-I

13.00. Новости. **13.10.** Программа дня. **13.15.** Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Программа для детей. **14.30.** Образовательное телевидение. **14.40.** Звездное путешествие. **14.55.** Кухня. **15.10.** Из истории техники. **15.20.** 3-2-1-контакт. **16.00.** Книга чудес техники. **16.15.** Вести из космоса. **16.30.** Телекомпьютер. **16.55.** Программа дня. **17.05.** Программа для детей. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Энциклопедия второй мировой войны. **18.45.** В кино и на кассете. **19.05.** «Марфи Браун». Сериал пр-ва США. **19.30.** Рядом с нами. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.00.** Сейсмограф. **21.25.** «Пароль: люблю тебя». Сериал пр-ва США. **23.05.** Письма о хозяйстве. **23.35.** Развлекательная программа. **00.00.** Новости. **00.15.** Горячая линия. **00.25.** Музыкальная программа. **00.30.** Документальный фильм. **01.10.** Сабат. **01.50.** Программа французского телевидения.

ПОЛЬША-II

12.05. Калифорнийский блокнот. **12.15.** Программа о животных. **12.45.** Отчизна. **13.00.** Документальный фильм. **14.00.** Панорама. **14.05.** «Водовороты жизни». Сериал пр-ва Франции. **15.00.** Час откровения. **15.50.** Документальный фильм. **16.25.** Приветствие. **16.35.** Мультсериал. **17.00.** Панорама. **17.05.** Спортивная студия. **17.15.** Мой малый мир. **17.45.** Отчизна. **18.10.** Католическая программа. **18.35.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Телетурнир. **20.05.** Документальный фильм. **21.05.** Публицистическая программа. **22.00.** Панорама. **22.30.** Спорт. **22.40.** Экологическая программа. **23.00.** «Белые зомби». Фильм пр-ва США. **00.15.** Эра Водолея». **01.00.** Панорама. **01.05.** «Свинка». Фильм пр-ва Польши.

6, СРЕДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10.** Пад купалам Сусвету. **8.20.** Надвор 'е. **8.30, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.35.** Фільм-канцэрт. **9.00.** Беларуская літаратура. **9.40.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **10.25.** Аэробіка. **11.00.** Тэлеклуб «Гаў-гаў». **11.25.** «Жыць — значыць спяваць». Саліст тэатра музычнай камедыі Беларусі У. Пятроў. **11.50.** «Маржы», «Прышэлец». Тэлефільмы. **12.30.** Акадэмічны час у акадэмічным тэатры. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** Кінанастальгія. «Мічман Панін». **15.10.** «Танец — жыццё маё». Музычны фільм. **15.45.** «Нов і К»-топ-10. **16.45.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **17.10.** Рынак і эканоміка. Аўтапрадпрыемствы на шляху да рынку. (Гр.). **17.35.** «Варшаўскі тракт». Тэлеспектакль. **18.10.** «Гарадніца». Літаратурна-мастацкая праграма. (Гр.). **19.00.** «Пяць зорак». Тэлегульня. **20.00.** Незабыўнае: вайна і людзі. (Гр.). **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.35.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **22.20.** На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — Пад купалам Сусвету; Надвор 'е; НІКа; «Нараджэнне таленту». Мультфілм для дарослых; Чэмпіянат Беларусі па кікбоксінгу; Міжнародны фестываль сучаснай харэаграфіі ў Віцебску. Канцэрт лаўрэатаў.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.00, 17.00, 20.00, 22.15.** Новости. **8.20.** «Сорока». Детская информационная программа. **8.40.** «Не просто Мария». Видеофильм. **9.10.** Клуб путешественников (с сурдопереводом). **10.00.** Мультфильм. **10.20, 15.50.** Джэм. **10.50, 22.05.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **14.25.** Предприниматель. **15.20.** Премьера мультфильма «Приключения Тома Сойера». **16.20.** Клуб-700. **16.50.** Загадка СБ. **17.25.** В эфире межгосударственная телерадиокомпания «Мир». **17.50.** Документы и судьбы. **18.05.** «Не просто Мария». Видеофильм. **18.35.** Концерт Д. Хворостовского и М. Аркадьева. **19.00.** Новые люди. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Премьера худ. фильма «Молодой Чарли Чаплин». 3-я серия. **21.15.** Счастливый случай. **22.25.** Премьера худ. фильма «История Джейн Мэнсфильд».

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.25.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Время деловых людей. **7.30.** Ретро-шлягер. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.30.** Худ. телефильм «Санта-Барбара». 300-я серия. **9.20.** Телегазета. **9.25.** Утренний концерт. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** Мульти-пульти. **15.30.** Студия «Рост». **16.00.** Там-там новости. **16.15.** Новая линия. **17.00.** Господа-товарищи. **17.15.** С номер 6744. **17.45.** Праздник каждый день. **17.55.** Здорово живешь! **18.00.** L-клуб. **19.25.** Подробности. **19.35.** «Санта-Барбара». 301-серия. **20.25.** Большой скандал. **20.55.** Репортер. **21.15.** 60 минут. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **23.05.** Музыка Санкт-Петербурга.

ПОЛЬША-I

13.15. Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Программа для молодежи. **14.30.** Каталог памятников. **14.40.** Тележурнал. **15.00.** Тайны земли. **15.05.** Документальная программа. **15.15.** Культурно-публицистическая программа. **15.30.** Краковские открытия. **15.45.** Тайны земли. **15.55.** Культурно-публицистическая программа. **16.05.** Древняя лодка. **16.25.** Тайны земли. **16.30.** Тайны в камне. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Программа для молодежи. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Здоровье. **18.40.** Репортаж. **19.00.** «Пароль: люблю тебя». Сериал пр-ва США. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.15.** Спортивная студия. **23.10.** Клуб 21. **00.00.** Новости. **00.15.** Горячая линия. **00.25.** Музыкальная программа. **00.30.** «Юные доктора в любви». Фильм пр-ва США. **02.05.** Жизнь моя...

ПОЛЬША-II

12.05. Студия второй программы. **12.15.** Спортивная студия. **13.00.** Документальный фильм. **13.25.** Документальный фильм. **14.00.** Панорама. **14.05.** Спортивная студия. **15.00.** «Яносик». Сериал пр-ва Польши. **15.40.** Рок-репорт. **15.55.** Публицистическая программа. **16.35.** Приветствие. **16.35.** Мультсериал. **17.00.** Панорама. **17.05.** Тележурнал. **17.20.** Летний журнал. **17.50.** Розыгрыш лото. **17.55.** Кто ты есть? **18.05.** Тележурнал купцов и промышленников. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Колесо фортуны. **20.05.** Свидетели XX века. **21.00.** «Дела Роси О 'Нейль». Сериал пр-ва США. **21.45.** Тени жизни. **22.00.** Панорама. **22.30.** Экспресс репортеров. **23.05.** «Работающая женщина». Сериал пр-ва США.

7, ЧЕТВЕРГ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10.** Пад купалам Сусвету. **8.20.** Надвор 'е. **8.30, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.35.** «Дзіцячы мюзікл». Фільм-канцэрт. **9.00.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **9.45.** Тэлевізійны дом кіно. **10.45.** «Адступнік». Маст. фільм з субцітрамі. 1-я і 2-я серыі. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** Да 50-годдзя вызвалення Беларусі. «Полымя». Маст. фільм. 1-я серыя. **15.00.** Мультфільм. **15.25.** Відзьма-нявідзьма. **16.25.** Тэлебачанне — школе. Выяўленчае мастацтва. **16.55.** «След праклядае першы...» Жыццё і творчасць пісьменніка А. Савіцкага. **17.40.** Песняй сяброў саграваць. **18.10.** Абласныя навіны. (Гр.). **18.25.** Навіны Бі-бі-сі. **19.00.** Зачытайце маё пісьмо... **19.05.** «Сустрэча ў прамым эфіры». У студыі — старшыня абласнога Савета народных дэпутатаў С. М. Домаш. (Гр.). **20.10.** Пазіцыя ўрада. Актуальнае інтэрв 'ю. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.35.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **22.20.** На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння: Пад купалам Сусвету; Надвор 'е; НІКа; Баскетбол. Чэмпіянат МПБЛ. РТІ (Мінск) — ЦСКА (Масква).

КАНАЛ «ОСТАНКИНО».

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.00, 17.00, 20.00, 23.50.** Новости. **8.20.** В мире животных (с сурдопереводом). **9.00, 16.10.** ... До 16 и старше. **9.40.** Фильмы режиссера Ю. Белянкина. «Рерих». **10.50, 21.45.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** «Шесть снежных дней». Телефильм. **14.25.** Предприниматель. **15.05.** Как добиться успеха. **15.20.** Музограф, или Я это слышал. **15.40.** Премьера мультфильма «Приключения Тома Сойера». **16.50.** Технодром. **17.25.** За кулисами. **17.40.** Документы и судьбы. **17.55.** Концерт молодежного оркестра объединенной Европы. **18.55.** «Исповедь осмотрительного человека». Е. Габрилович о времени и о себе». Часть 2-я. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Лотто «Миллион». **21.15.** Премьера худ. фильма «Молодой Чарли Чаплин». 4-я серия. **21.55.** Премьера худ. фильма «Джек-потрошитель». 1-я серия.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.25.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.20.** Время деловых людей. **7.30.** «Ностальжи» — музыка всех поколений. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.25.** Мульти-пульти. **8.35.** Телефильм«Санта-Барбара». 301-я серия. **9.25.** Телегазета. **9.30.** Поехали. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** «Возрожденный звон». Док. фильм. **15.30.** Студия «Рост». **16.00.** Там-там новости. **16.15.** Новая линия. **17.00.** Не быть динозавром. **17.15.** Будни. **17.45.** Праздник каждый день. **17.55.** В мире авто- и мотоспорта. **18.25.** Своя игра. **19.25.** Подробности. **19.35.** Премьера. «Санта-Барбара». 302-я серия. **20.25.** Я — лидер. **20.50.** Маски-шоу. **21.30.** Отечество мое. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Вечерний салон.

ПОЛЬША-I

7.00. Кофе или чай. **10.00.** Новости. **10.10.** Программа дня. **10.15.** Мама и я. **10.30.** Дошкольники дома. **10.55.** Поговорим о детях. **11.00.** «Полицейский и прокурор». Сериал пр-ва США. **11.50.** Музыкальная программа. **11.55.** Четверть часа на экране. **12.15.** Репортаж. **12.40.** Программа о малышах. **13.00.** Новости. **13.10.** Программа дня. **13.15.** Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Программа для молодежи. **14.30.** Образовательное телевидение. **14.35.** Документальный фильм. **15.05.** Вокруг медицины. **15.20.** Мы живем в Польше. **15.40.** Животные мира. **16.15.** В райском саду. **16.30.** Телетурнир. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Для молодежи. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Телетурнир. **18.45.** Антенна. **19.00.** Документальный сериал. **19.30.** Католический журнал. **20.00.** Музыкальная программа. **20.10.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.00.** Правительственный журнал. **21.20.** «Полицейский и прокурор». Сериал пр-ва США. **22.15.** Только в первой программе. **23.05.** Сатирическая программа. **23.25.** Пегас. **00.00.** Хозяйственные новости. **00.20.** Горячая линия. **00.30.** Музыкальная программа. **00.35.** Программа французского телевидения. **01.30.** Это люблю. **02.40.** Музыкально-поэтическая программа.

ПОЛЬША-II

8.30. Панорама. **8.35.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **9.05.** Местная программа. **9.35.** «Зорро». Сериал пр-ва США. **10.00.** Трансляция заседаний сейма. **14.00.** Панорама. **16.30.** Приветствие. **16.35.** «Зорро». Сериал пр-ва США. **17.00.** Панорама. **17.05.** Спортивная студия. **17.35.** Жизнь рядом с жизнью. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Колесо фортуны. **20.05.** Документальный фильм. **20.55.** Трансляция концерта. **22.00.** Панорама. **22.30.** Спортивная студия. **22.40.** История об истории. **23.00.** «Взгляд в будущее». Сериал пр-ва Италии. **00.00.** Театральная студия. **01.00.** Панорама. **01.05.** Развлекательная программа.

8, ПЯТНИЦА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10.** Дзелавая хроніка. **8.20.** Пад купалам Сусвету. **8.30.** Надвор 'е. **8.40, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.45.** «Рамансы С. Рахманінава выконвае народная артыстка СССР І. Архіпава». Фільм-канцэрт. **9.00.** Тэлебачанне — школе. Выяўленчае мастацтва. **9.30.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **10.15.** «Пяць зорак». Тэлегульня. **11.15.** «Кінакліп». Музычны фільм. (Венгрыя). **12.35.** «Аліса ў Зазяркаллі». Мультфільмы. **13.15.** Пазіцыя ўрада. Актуальнае інтэрв 'ю. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** Да 50-годдзя вызвалення Беларусі. «Полымя». Маст. фільм. 2-я серыя. **14.55.** Мультфільмы. **15.15.** «Ліцэй». Дак. фільм. **15.40.** Еўрапейскі калейдаскоп. **16.10.** Да 50-годддя вызвалення Беларусі. «Пошук». **16.50.** Талент на сяброўства. **17.30.** Спяшайцеся рабіць дабро. **18.00.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **18.10.** «Толькі па пятніцах». Інфармацыйна-публіцыстычная праграма. (Гр.). **19.00.** Партрэт у інтер 'еры. **20.00.** «Аўтамагістраль». Відэафільм. **20.10.** Студыя «Тэлесябрына». Падарункі на добры настрой. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.35.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **22.20.** На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — Пад купалам Сусвету; Надвор 'е; НІКа; «Акселератка» Маст. фільм; «Я+я». Мужчына і жанчына.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Мультфильм. **8.00, 17.00, 20.00, 23.05.** Новости. **8.20, 15.20.** В гостях у сказки. Худ. фильм «Король-дроздовик». **9.50.** Футбол. На пути к Уэмбли. **10.50, 22.55.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** Под знаком Пи. **14.25.** Предприниматель. **15.05.** Бизнес-класс. **16.50.** Азбука собственника. **17.25.** Новости культуры. **17.40.** Человек и закон. **18.15.** Если дорога — общая. **18.45.** Поле чудес. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Премьера худ. фильма «Джек-потрошитель». 2-я серия. **22.35.** Человек недели. **23.10.** Музобоз. **23.50.** Программа «Х».

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.25.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Время деловых людей. **7.30.** Семь нот в тишине. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.25.** Мульти-пульти. **8.35.** «Санта-Барбара». 302-я серия. **9.25.** Телегазета. **9.30.** Поехали. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** Российский волейбол. **15.50.** Там-там новости. **16.05.** Новая линия. **16.50.** Дисней по пятницам. «Освободители». Худ. фильм. 2-я серия. **17.45.** Праздник каждый день. **18.00.** «Поющие гитары» — двадцать дет спустя. **18.50.** Никто не забыт. **19.25.** Подробности. **19.35.** «К-2» представляет: «Перпендикулярное кино». **21.10, 22.55.** «Не будите спящую собаку». Худ. фильм. 1-я и 2-я серии. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель.

ПОЛЬША-I

7.00. Кофе или чай. **10.00.** Новости. **10.10.** Программа дня. **10.15.** Мама и я. **10.25.** Дошкольники дома. **10.55.** Поговорим о детях. **11.00.** «Ревизор». Комедия пр-ва США. **12.40.** Музыкальная программа. **12.45.** Провинциальный артист. **13.00.** Новости. **13.10.** Программа дня. **13.15.** Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Программа для молодежи. **14.30.** Образовательное телевидение Австрии. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Программа для детей. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Тележурнал потребителя. **18.40.** Тележурнал. **19.00.** Свидание «в темную». **19.45.** Сатирическая программа. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.15.** «Последний выстрел». Фильм пр-ва США. **23.25.** Всегда вечером. **00.00.** Новости. **00.15.** Горячая линия. **00.25.** Музыкальная программа. **00.35.** «Право на смерть». Фильм пр-ва США. **02.10.** Американские музыкальные награды.

ПОЛЬША-II

8.30. Панорама. **8.35.** Развлекательная программа. **9.05.** Местная программа. **9.35.** Мультфильм. **10.00.** Трансляция заседаний сейма. **12.00.** Панорама. **14.00.** Панорама. **16.30.** Программа для молодежи. **16.35.** Мультфильм. **17.00.** Панорама. **17.05.** Программа для молодежи. **17.30.** «Улететь отсюда». Сериал пр-ва США. **18.20.** Музыкальная программа. **18.45.** Телетурнир. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **22.00.** Панорама. **22.30.** Спортивная студия. **22.40.** Концерт. **23.20.** «Остановка Аляска». Сериал пр-ва США. **00.05.** Телетеатр. «Как в злом сне». **01.15.** Панорама. **01.20.** Концерт. **02.05.** «Улететь отсюда». Сериал пр-ва США.

9, СУББОТА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі.**8.10, 20.30.** Пяць хвілін на жарты. **8.15.** Пад купалам Сусвету. **8.25.** Надвор 'е. **8.35.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **9.20.** Здароўе. **9.50.** Паказвае Віцебск. **10.50.** Тыдзень планеты. **11.05.** «Акселератка». Маст. Фільм. **12.35.** 20 мінут рэдактара. **12.55.** «Сталіца». Тэлечасопіс. **13.15.** Шматгалоссе. **13.55.** Аўтарскі канцэрт кампазітара В. Іванова. **16.15.** «Мой маленькі поні». Мультфільм (ЗША). **16.45.** «Пап-ці» TV. **17.30.** Фірма «Эмір» прадстаўляе: «Выдатныя маркі аўтамабіляў». 10-я серыя. **18.00.** Творчае маладзежнае аб'яднанне «Крок». **19.30.** «Нов і К» — топ-10. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.45.** «Зоркі» на экране. «Катафалк». **23.00.** НІКа. **23.10.** Рэйтынг. **23.30.** Каскад, кантакт, інфармацыя, рэклама. **23.45.** Відзьма-нявідзьма.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО».

6.40. Утренняя разминка. **6.55.** Субботнее утро делового человека. **7.30.** Олимпийское утро. **8.00.** «Марафон-15» представляет... **8.30.** В эфире межгосударственная телерадиокомпания «Мир». **9.55.** Утренняя почта. **10.25.** Земля людей. **10.55.** Смак. **11.10.** Медицина для тебя. **11.40.** Охранная грамота. **12.05.** Авто-шоу. **12.20.** Неделя Тэмз телевижн на телеканале «Останкино». Премьера худ. телефильма «Морской дракон». **14.00.** Новости (с сурдопереводом. **14.25.** Премьера худ. фильма «Ринальдино Ринальдини — атаман разбойников». 8-я серия. **14.50.** Лабиринт. **15.20.** В мире животных. **16.00.** Презентация телесериала «Петербургские тайны». **16.25.** Эхо недели. **16.55.** Футбол. Чемпионат России. «Ротор»—«Торпедо». **18.45.** «Коламбия Пикчерз» представляет премьеру фильма «Великолепная пара». 9-я серия. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.00, 22.45.** Новости. **20.45.** «Коламбия Пикчерз» представляет премьеру худ. фильма «Голиаф ждет». 4-я серия. **21.30.** Юлиан приглашает на «Русский вальс». **22.55.** Империя зрелищ.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **7.30.** Док. фильм. **8.00.** Студия «Рост». **8.30.** Парламентская неделя. **9.00.** Большой хоккей. **9.30.** Пилигрим. **10.15.** Как жить будем? **11.05.** «Культпоход в театр». Худ. фильм. **12.40.** Крестьянский вопрос. **19.20.** «Дорогу осилит идущий». Фильм 3-й. **13.50.** «Карнавал». В. Леонтьев. **14.10.** Футбол без границ. **15.05.** XX век в кадре и за кадром. **15.55.** Чемпионат России по футболу, «Спартак» (Москва)—«Крылья Советов» (Самара). **17.50.** Праздник каждый день. **18.00.** Мастера. **19.25.** Киномарафон. «Злоумышленники неизвестны» (Италия). **21.25.** Совершенно секретно. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Программа «А». **23.55.** Ночной сеанс. «Битва трех королей». 1-я серия.

ПОЛЬША-I

8.00. Информационно-хозяйственный журнал. **8.20.** Агрорынок. **8.45.** Из Польши. **9.05.** Открытый дом. **9.25.** Все об огороде. **9.50.** Программа дня. **10.00.** Новости. **10.10.** «Зерно». Программа католической редакции для детей. **10.35.** Программа для детей. **12.00.** Документальный фильм. **12.50.** Люди и события. **13.00.** Новости. **13.10.** Семья семье. **13.40.** «Море». Тележурнал. **14.10.** Спортивная студия. **14.55.** Мультфильмы Диснея. **16.15.** Телетеатр воспоминаний. «Вид с моста». **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Музыкальные премьеры. **19.10.** «Беверли Хилз». Сериал пр-ва США. **20.00.** Детский тележурнал. **20.10.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.00.** Польские зоопарки. **21.30.** «Конвой». Фильм пр-ва США. **23.30.** Новости. **23.40.** Концерт надежды. **00.50.** Спортивная суббота. **01.15.** «Бойня в Канзас Сити». Фильм пр-ва США. **02.55.** «Самая длинная ночь». Фильм пр-ва Испании.

ПОЛЬША-II

8.30. Панорама. **8.35.** Военный киножурнал. **9.00.** Программа для детей. **10.00.** Такие одинокие. **10.20.** Урок языка глухих. **10.25.** Приветствие. **10.35.** Сообщество в культуре. **11.05.** Польские фамилии. **11.40.** Развлекательная программа. **12.00.** Документальный фильм. **13.00.** Академия польского кино. «Пан Володыевский». **14.15.** Репортаж. **14.30.** Программа о коллекционерах. **15.00.** Вера и наука. **15.20.** Студия второй программы. **15.30.** Спортивная студия. **16.20.** Студия второй программы. **16.30.** Животные мира. **16.55.** Розыгрыш лото. **17.00.** Панорама. **17.05.** Трижды искусство. **17.30.** Татры. **18.05.** «Полный дом». Сериал пр-ва США. **18.30.** Язык фидеографии. **18.55.** Студия второй программы. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.30.** Телетурнир. **20.00.** Школа лгунов. **20.30.** Баллада о сожженном. **21.00.** Спортивная студия. **22.00.** Панорама. **22.25.** Слово на воскресенье. **22.30.** Концерт. **22.55.** Спортивная студия. **23.25.** «Поединок». Вестерн пр-ва США. **01.25.** Концерт.

10, ВОСКРЕСЕНЬЕ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 20.35.** Пад купалам Сусвету. **8.20, 21.00.** Пяць хвілін на жарты. **8.25.** Слова да чалавека. **8.55.** Да 50-годдзя вызвалення Бедарусі. Справы вайсковыя. **9.30.** Урокі здароўя. **10.00.** MTV. Лепшыя хіты. **10.30.** Зоркі на экране». «Катафалк». Маст. фільм. **11.45.** Аэробіка. **12.20.** «На крылах кажана». Пазнавальна-забаўляльная гульня для старшакласнікаў. **13.20.** АВС-клуб. **13.35.** Вяскоўцы. **14.15.** Асацыяцыя дзіцячай прэсы прадстаўляе: мульт-хіт-парад. **14.45.** Шуо-TV. «Тры апельсіны» прадстаўляе праграму «Дэбют». **15.35.** Паміж намі жанчынамі... **16.20.** Кінаэкран-94. Красавік. **17.30.** «Пажар у флігелі». Каротка-метражны фільм. **17.50.** «Гінес-шоу» (Вялікабрытанія, ЗША). 24-я серыя. **18.20.** З панядзелка... Вясна і здароўе. **18.55.** Каралеўскае паляванне. **20.00.** Панарама. **20.40.** Калыханка. **21.10.** «Дарога ў Карынф». Маст. фільм. (Францыя). **22.55.** Не забудзьцеся ўключыць тэлевізар.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

6.45. Утренняя разминка. **7.00.** Час силы духа. **8.00.** Арт-курьер. **8.30.** С утра пораньше. **9.00.** Полигон. **9.30.** Тираж Спортлото. **9.45.** Пока все дома. **10.15.** Утренняя звезда. **11.05.** Марафон-15. **11.45.** Экстро-НЛО. **12.15.** Авиакосмический салон. **12.30.** Русский мир, **13.00.** Премьера мультфильма «Пиф и Геркулес». **13.10.** Премьера 'док. фильма «Подводная одиссея команды Кусто». **14.00.** Новости (с сурдопереводом). **14.20.** Диалог в прямом эфире. **15.00.** Клуб путешественников. **15.50.** Шпаргалка. **15.55.** Премьера мультфильмов «Кот Феликс», «Настоящие охотники за привидениями» (США). **17.00.** Панорама. **17.25.** Живое дерево ремесел. **17.30, 22.20.** Новости. **17.45.** Смехопанорама. **18.25.** Телелоция. **18.45.** Премьера худ. фильма «Пират Принс». **20.25, 22.50.** Премьера телефильма «Молодой Чарли Чаплин». 5-я и 6-я серии. **21.00.** Воскресенье. **21.45.** Спортивный уик-энд.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **8.00.** Студия «Рост». **8.30.** Доброе утро! **9.00.** Лучшие игры НБА. **10.00.** Аты-баты... **10.30.** Кипрас Мажейка. **11.00.** Киномарафон. «Будущие Евы», «Беспорядок в 20 лет». Док. фильмы. **12.40.** Крестьянский вопрос. **13.20.** Не вырубить... **13.35.** Изабель. **14.20.** Российская энциклопедия. **14.50.** Виниловые джунгли. **15.25.** Белая ворона. **16.10.** Золотая шпора. **16.40.** Коробка передач. **17.00.** Волшебный мир Диснея. **17.55.** Экспоцентр представляет. **18.00.** Праздник каждый день. **18.10.** Мастер-класс. **19.25.** Устами младенца. **19.55.** Кинотеатр Си-би-эс. «Любовь по объявлению». Худ. фильм. **21.45.** У Ксюши. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Тишина № 9.

ПОЛЬША-I

8.00. Сельское хозяйство в мире. **8.15.** Прошу ответить. **8.35.** Сельскохозяйственный журнал. **9.55.** Программа дня. **10.00.** Программа для детей. **10.25.** Конкурс для детей. **10.40.** Телеутро. **11.10.** «Домик в прерии». Сериал пр-ва США. **12.00.** Документальный фильм. **12.50.** Телеконцерт пожеланий. **13.20.** Музыкальная программа. **14.05.** С камерой среди зверей. **14.20.** Весеннее MTV. **14.40.** В старом кино. **16.35.** Сто вопросов. **17.05.** Клуб путешествий. **17.45.** Антенна. **18.00.** Телеэкспресс. **18.30.** «Династия Колби». Сериал пр-ва США. **19.20.** Семь дней — мир. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.15.** «Круглый стол». Сериал пр-ва США. **22.15.** Спортивное воскресенье. **23.15.** Ленивая неделя. **00.00.** Вокруг большой сцены. **00.35.** «Кобра Верде». Фильм пр-ва Германии. **02.20.** Звезда оперы.

ПОЛЬША-II

8.30. Эхо недели. **9.00.** Мультсериал. **9.25.** Фильм для глухих. **10.15.** Слово на воскресенье. **10.20.** Приветствие. **10.30.** Местная программа. **11.30.** Программа для детей. **12.00.** Час с Ганной Берберой. **13.00.** «Сисси». Фильм пр-ва Австралии. **14.40.** Специальный репортаж. **15.10.** Программа о животных. **15.30.** Путешествия во времени и пространстве. **16.20.** Студия второй программы. **16.30.** Муза и политика. **17.00.** Панорама. **17.10.** Приветствие. **17.20.** «Вов». Сериал пр-ва Польши. **17.45.** Документальный фильм. **18.20.** События недели. **18.50.** Культурно-публицистическая программа. **19.20.** Студия второй программы. **19.30.** Телетурнир. **20.00.** Оскары-94. Репортаж. **21.05.** Мультфильм. **21.10.** Специальная линия. **22.00.** Панорама. **22.25.** Авторский вечер Е. Крышака. **23.15.** «Джентльмены и игроки». Сериал пр-ва Англии. **00.05.** Концерт. **01.00.** Панорама. **01.05.** Программа о Я. Качмарке.

АПОШНЯЯ СТАРОНКА

ТЫДЗЕНЬ НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Вялікая заля вабласнога драматычнага тэатру Горадні хоць і не была ўпрыгожана дзяржаўнымі сымболямі Беларусі, але ў прысутных на ўрачыстым адкрыцьці "Тыдня дзіцячай і юнацкай кнігі" ў Горадні адчуваўся сьвяточны настрой. Дзеці, дарослыя - усе спрабавалі выславіцца на беларускай мове. Прыгажуня-вядучая, апранутая ў нацыянальны беларускі строй, распачала ўрачыстасьць са звароту вывучаць сьвет на матчынай мове, як першавытоку сьвядомасьці. Затым слова трымаў мэр Горадні спадар Г.Крупенка, які прывітаў дзетак з найлепшым сьвятам вясны - тыднем дзіцячай літаратуры, пажадаў добрага настрою й здароўя дзеткам.

Пасьля перад прысутнымі па чарзе выступілі дзіцячы пісьменьнік В.Корнеў, паэт Г.Астроўскі, кнігавыдавец С.Несьцярэнка й многія іншыя. Затым быў праведзены конкурс дзіцячага малюнка. Закончылася ўрачыстасьць сьпэктаклем трупы вабласнога драматычнага тэатру"Дацкая гісторыя" па творах Г.-Х. Андэрсена. Але, на гэтым сьвята дзіцячай літаратуры ў Горадні не спынілася, а будзе працягвацца амаль ўсе вясновыя канікулы ў школах, дзіцячых садках, чытальных залях.

Дарэчы, фундатарамі тыдня дзіцячай літаратуры ў Горадні стаў РКБ "Комплекс" і фірма "Вікторыя", якія выдаткавалі на справу 500 тысяч беларускіх рублёў.

Адзін з пераможцаў конкурса на лепцы малюнак - вучань шостага калса школы-гімназіі N 30 Віталь Шмурай.

Г.ГЕРАСОВІЧ.

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

За мінулы тыдзень на тэрыторыі вобласьці зьдзейснена 150 злачынстваў і адбылося 34 здарэньні. У тым ліку два забойствы, 15 цялесных пашкоджаньняў (з іх два выклікалі сьмерць), 8 рабаваньняў, 54 крадзяжы дзяржаўнай і 55 - асабістай маёмасьці грамадзян.

За гэты ж час 51 злачынства раскрыта, з іх два забойствы, 6 рабаваньняў і 10 цялесных пашкоджаньняў.

У 10 дарожных здарэньнях тры чалавекі загінула і 10 паранена.

* У мінулую пятніцу ў лесе недалёка ад шашы Горадня-Зарачанка, што каля в.Салаўі Гарадзенскага раёна, мясцовым жыхаром быў знойдзены з цялеснымі пашкоджаньнямі галавы й тулава труп 22-гадовага гарадзенца М.Навакоўскага, пошукі якога вяліся з 1 сакавіка, калі ён ад'ехаў на машыне й дамоў не вярнуўся. Праўда, праз 4 дні легкавік "Хонда" быў знойдзены, але без гаспадара, каля в.Навумовічы.

Зараз перад мясцовымі міліцыянтамі стаіць нялёгкая задача: высьветліць галоўную вэрсію забойства. Але ўжо зараз, бадай можна выключыць забойства з мэтай заваloданьня маёмасьцю, бо на забітым засталіся залаты ланцужок і скураная куртка, а рукі ззаду былі сьцягнуты наручнікамі.

* Акрамя гэтага, вясновае паціпленьне й раставаньне лёда агалілі сьляды іншых, калі не злачынстваў, дык няшчасных выпадкаў.

Так з Нёмана каля в.Турэйск Шчучынскага раёна быў выцягнуты на бераг труп 8-гадовай дзяўчынкі без яўных цялесных пашкоджаньняў, жыхаркі г.Ліды Олі Б., якая 16 ліпеня затанула падчас купаньня ў рацэ Гаўя Іўеўскага раёна.

У Лідзе на мясцовым возеры ўсплыў паўраскладзены труп жанчыны 50-60 год.

* Чаго толькі не крадуць у наш час: і жывёлу, і птушку, і яды, і мэталы. Дарэчы, відаць усе кабелі, што ўтрымлівалі каляровыя мэталы й якія можна было скрасьці, злодзеі пераправілі за мяжу, а зараз прыняліся ўжо й за падземныя камунікацыі.

Днямі ў Лідзе адзін мэталашукальнік выразаў пад зямлёю тры мэтры тэлефоннага кабелю. Невядома, колькі "зялёных" ён атрымае за "бугром" за медзяны дрот, але на рамонт пашкоджанай тэлесеткі патрабуецца амаль 110 млн.рублёў.

* Але ня толькі чорнымі фарбамі адзначаны крымінальны каляндар сакавіка. Ёсьць і добрыя выключэньні. Толькі 6 злачынстваў было зарэгістравана на Гарадзеншчыне ў каталіцкую вербную нядзелю. Што не кажы, але ўсё ж дасягненьне, калі ўлічыць, што сярэднясутачная "норма" мінулага месяца вагалася каля 20.

Мяркую, што й заўзятых бязбожнікаў дадзены факт заставіць трохі задумацца.

Г.СЫСОЙ.

АСЕЧКА Ў АПОШНІМ ТУРЫ

Днямі ў Славакіі закончыўся турнір чымпіянату сьвету па хакэю групы С.

На жаль, беларуская зборня прайграла рашаючую гульню гаспадарам з лікам 1-2 й заняла толькі другое месца ў групе.

Дарэчы, пераможца турніру - зборня Славакіі - з наступнага года будзе выступаць клясам вышэй - у групе В.

У.ГЕРАСІМОВІЧ.

ПРОЙГРЫШ У РОДНЫХ СЬЦЕНАХ

Заплаціўшы заявачны ўзнос 2,5 мільёна расейскіх рублёў на рахунак хакейнай фэдэрацыі Расеі, гульцы гарадзенскага "Нёмана" распачалі гульні сэрыі плэй-оф.

На жаль, у першай жа сустрэчы нашы хлопцы ў родных сьценах прайгралі з лікам 3-7 "Нафтавіку" з Альмецьеўска.

Г.ГЕРАСІМОВІЧ.

ДЛЯ КАЛЕКЦЫЯНЭРАЎ, І НЯ ТОЛЬКІ

Нядаўна ў аддзяленьнях сувязі Беларусі зьявілася сэрыя марак з выявамі славутых асоб зямлі беларускай - Рагвалода, Сымона Буднага, Рагнеды й Кастуся Каліноўскага. І вось зноў паштавікі парадавалі філатэлістаў. Яны пачалі продаж марак сэрыі "Чырвоная кніга Беларусі". На каляровых паштовых мініяцюрах разьмешчаны лебедзь-шыпун, зімародак, беркут.

Д.А.

Як даехаць да Вільні

(Пачатак на 5-й стар.)

Апрача таго, адпаведныя катэгорыі асоб будуць карыстацца ільготамі альбо наогул будуць вызваляцца ад платы за атрыманьне візы. Гэта грамадзяне адной дзяржавы, якія навучаюцца на тэрыторыі другой дзяржавы ў вышэйшых і сярэдніх навучальных установах, а таксама асобы, якія займаюцца навукова-дасьледчай дзейнасьцю ў галіне адукацыі, культуры й мастацтва, якая прадугледжана двухбаковымі пагадненьнямі.

- Ці будуць прадугледжаны якія-небудзь ільготы для асоб, што жывуць у прыгранічных раёнах?

- Безумоўна. Падпісаным пагадненьнем аб спрошчаным парадку пропуска праз дзяржаўную мяжу, якое набудзе моц ужо ў бліжэйшы час, прадугледжваецца спрошчаны парадак пропуска для асоб, якія стала жывуць у прыгранічнай зоне адной дзяржавы, у прыгранічную зону другой дзяржавы. Цяпер канчаткова ўзгадняецца пералік сельскіх і пасялковых Саветаў з боку Рэспублікі Беларусь, што знаходзяцца ў прыгранічнай зоне, і пералік апілінак з боку Летувы, што пападаюць у прыгранічную зону.

Правам спрошчанага пропуска будуць карыстацца жыхары прыгранічных раёнаў, якія працуюць альбо навучаюцца ў прыгранічнай тэрыторыі другой дзяржавы (у дадзеным выпадку пераход будзе ажыццяўляцца па шматразовых пропусках, што выдаюцца органамі аховы мяжы). Акрамя таго, гэтае права датычыццап вырашэньня пытаньняў, звязаных з маёмасьцю на прыгранічнай тэрыторыі сумежнай дзяржавы, а таксама выпадкаў цяжкай хваробы, з нагоды няшчасных выпадкаў альбо сьмерці сваякоў, неабходнасьці ў пільнай мэдыцынскай дапамозе альбо ў дапамозе ў выніку стыхійнага бедства, правядзеньня на прыгранічнай тэрыторыі суседняй дзяржавы сумесных масавых мерапрыемстваў, дазволеных органамі ўлады й управы, правядзеньня рэлігійных абрадаў, мясцовых звычаяў і традыцый, арганізацый узаемадзейнічаньня органаў аховы мяжы абедзьвюх дзяржаў. Больш падрабязную інфармацыю можна будзе атрымаць у кіраўнікоў мясцовых службаў аховы дзяржаўнай мяжы.

Вось, напэўна, практычна і ўся інфармацыя, якую на сёньняшні дзень можа паведаміць пасольства. Мы, вядома, разумеем, што ў адной гутарцы немагчыма дастаткова поўна адказаць на ўсе пытаньні, якія так хвалююць сёньня людзей. Таму мы раім уважліва сачыць за інфармацыяй у прэсе і абяцаем, што ўсе зьмены й дапаўненьні да дзейнічаючых правіл будуць неадкладна публікавацца.

Гарадзенская вабласная Рада БНФ заклікае

У гэты складаны й цяжкі для нашай Бацькаўшчыны, Беларусі час, калі ўладныя намэнклятурныя структуры раскрадаюць і распрадаюць здабытак нашага народу, выступаюць супраць беларускай незалежнасьці, мовы і культуры, усім, каму не абыякавы лёс нашай дзяржавы, трэба аб'яднацца ў шырокім фроньце, пад штандар Беларускага Народнага Фронта «Адраджэньне», уступайце ў БНФ!

Пішыце на адрас: 230025, г. Горадня, а/с 139. Тэлефануйце штодзень з 9.00 да 17.00 па тэлефоне 45-41-83.

Старшыня Рады БНФ «Адраджэньне».

Спадар М. БАЎСЮК.

«ПАГОНЯ»

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд «Бацькаўшчына»

Адрас рэдакцыі: 230023, г. Горадня, вул. Дамініканская, 1.
Тэлефоны: 45-29-96, 45-41-83.
Газэта выдаецца штотыдзень па пятніцах.
Індэкс 63124. Ліцэнзія № 465.
Фотанабор, афсэтны друк.
Гарадзенская вабласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г. Горадня, вул. Паліграфістаў, 4.

Зак. 1331

Тир. 3644 экз.

